

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXIX Kaina 15 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SPALIS — OCTOBER 23, 1975

Nr. 248

Mao įspėjimas apie sovietų pavojų

"Amerika iš nuolaidžiavimų ir detentės nieko negausianti"

Pekinas. — Henry Kissingeris su Mao Tse-tungu kalbėjosi viena valandą ir 40 minučių. Yra žinoma, kad Mao įspėjo Ameriką prieš pavojų, koks gresia iš agresyvių Sovietų Sąjungos dėl taip vadinamos detentės. Pasikalbėjimų detalės nežinomos, bet pasikalbėjimas buvęs nuostabi ir atviras, draugiškos atmosferos ir apėmė daug temų. Kissingerio palydovas pridėjo, jog susitikimas buvęs ir "labai naudingas".

Mao įrodinėjęs sovietų agresyvius tikslus Vakarų Europoje ir Azijoje, o Amerika, kaip ir Vakarai iš savo nuolaidžiavimų ir detentės nieko negausianti. Apie pavojų, kurių Vakarai nemori matyti iš sovietų, Kissingeriui kalbėjo ir kiti kinų vadai Kissingeris bandė ginti detentę. Savo norą apginti pradėtą draugystę su sovietais sekretorius bandė ir kitai: suruošė diplomatinį priėmimą 2,000 asmenų, į jį pakvietė ir sovietų diplomatus. UPI korespondentas sako, jog tuo priėmimu Kissingeris norėjo užtikrinti sovietus, kad ankstesnius įsipareigojimus Amerika vykdo.

Kissingeris kinams įrodinėjo, kad detentės esmė jie nesupranta arba mato tik blogą pusę. Gynė ir 35 valstybių pasirašyta Helsinkio aktą, bet kinų neįtikino.

Nuomonių skirtumai

Nerado bendros formulės nei dėl Šiaurės Korėjos ir Vietnamo. Kissingeris prašė kinus paveikti savo sąjungininką Šiaurės Korėją, kad nepradėtų karo prieš Pietų Korėją. Nėra jokių ženklų, kad kinai būtų jam tai pažadėję.

Oficiali žinių agentūra Hsin-hua pranešė apie Kissingerio ir Mao susitikimą ir pažymėjo, kad pasikalbėjimai praėjo "draugiškos dvasios" ir Mao prašęs jo pareiškimus perduoti prezidentui Fordui. Paskutiniu metu jau ir Mao ne su daug kuo iš valstybių vadų susitikdavo, tai susitikimas su Kissingeriu laikomas išimtinu dėmesiu Amerikai ir užtikrinimu, kad Fordo vizitas Pekinui labai laukiamas. Mao nors jau 82 metų, bet sveiko galvojimo ir gerai painfor

Sovietai kaltina prancūzų spaudą

Maskva. — Sovietų spauda labai nelaiminga ir piktai puola prancūzų spaudą, kam ji "iškraipusi faktus" apie prezidento Valery Giscard d'Estaing vizitą Maskvoje ir savo skaitytojams sudarė vaizdą apie viešą nepasisekimus. Prancūzų spauda panaudojusi labai netinkamą momentą sustiprinti ir taip jau stiprią antisovietinę propagandą.

Streikuoja Kanados paštininkai

Ottawa. — Didžiųjų Kanados miestų — Ottawos, Montrealio, Toronto ir kitų paštininkai pradėjo streikuoti. Streikas gali būti ilgas. Pašto viršininkas Bryce Mackesey įspėjo, kad su streikuojančiais nesitars, būtina šiuntai pristatyti suorganizuos kitą sistemą.

muotas apie tarptautines problemas.

Pakvietimas atvykti pas Mao Kissingeriui buvo labai netikėtas ir sutrukdė jam laiku būti savo ruožtam priėmimo ir neleido ilgiau išsišnekioti su vicepremiere Teng Hsiao-ping ir užsienio reikalų ministru Cio Kuan-hua.

Vienas kinų oficialus asmuo Kissingerį sulygina su Neville Chamberlainu, britų premjeru, kuris irgi tikėjo, kad nuolaidomis Hitleriui išsaugos taiką.

"Chicago Tribune" vedamajam apie kinų įspėjimus Vakarams sako: "Valstybės sekretorius keliavo pusę pasaulio, kad išgirstų garsinantį įspėjimą, kokį jis susilaukia ir namie: saugokis rusų. Įspėjimas davė pirmiausia užsienio reikalų ministeris Cio Kuam-hua priėmimo metu ir vėliau buvo pakartota pirmininko Mao Ese-

tungo. Ne tai bloga, kad prasidėjo detente, bet didėja naujo pasaulinio karo grėsmė. Tokius žodžius jis girdi iš George Meany, sen. James Buckley ir kitų amerikiečių, kurie iš naujos fazės Amerikos santykių su Sovietų Sąjunga mato naujų pavojų. Galimas dalykas, jog Kissingeris, kai bus Maskvoje, ten panašų įspėjimą išgirs apie gresiantį pavojų iš Kinijos. "Mes ne visuomet tikime sovietų arba kinų pareiškimams, bet labai naudinga žinoti, kad nereikia labai džiaugtis pagyrimais, o įspėjimus reikia neskubant permąstyti. Kissingeris yra pasiekęs daug diplomatinį laimėjimų, todėl yra pavojus, jog kitokių, jo negiriantį įspėjimų jis gali nepaisyti". Gera, kad yra geri santykiai su Kinija ir Rusija. Geri jie todėl, kad jos viena kitos bijosi. Bendra visų baimė jau yra šioks toks taikos laidas.

Mao įrodinėjęs sovietų agresyvius tikslus ir įspėjo Ameriką nepadaryti klaidų su detante, iš kurios nieko negausianti

Beirute pagrobė du amerikiečius

Beirutas. — Teroristai Beiruto gatvėje pagrobė du Amerikos ambasados tarnautojus. Libanietis, buvęs su jais, buvo paleistas. Pagrobtųjų vardai dar nekelbiami.

Saudymai ir sprogimai Beirute nesiliauja ne tik naktimis, bet ir dienomis. Užsieninės firmos iš Libano atitraukė savo atstovus, uždarė įstaigas.

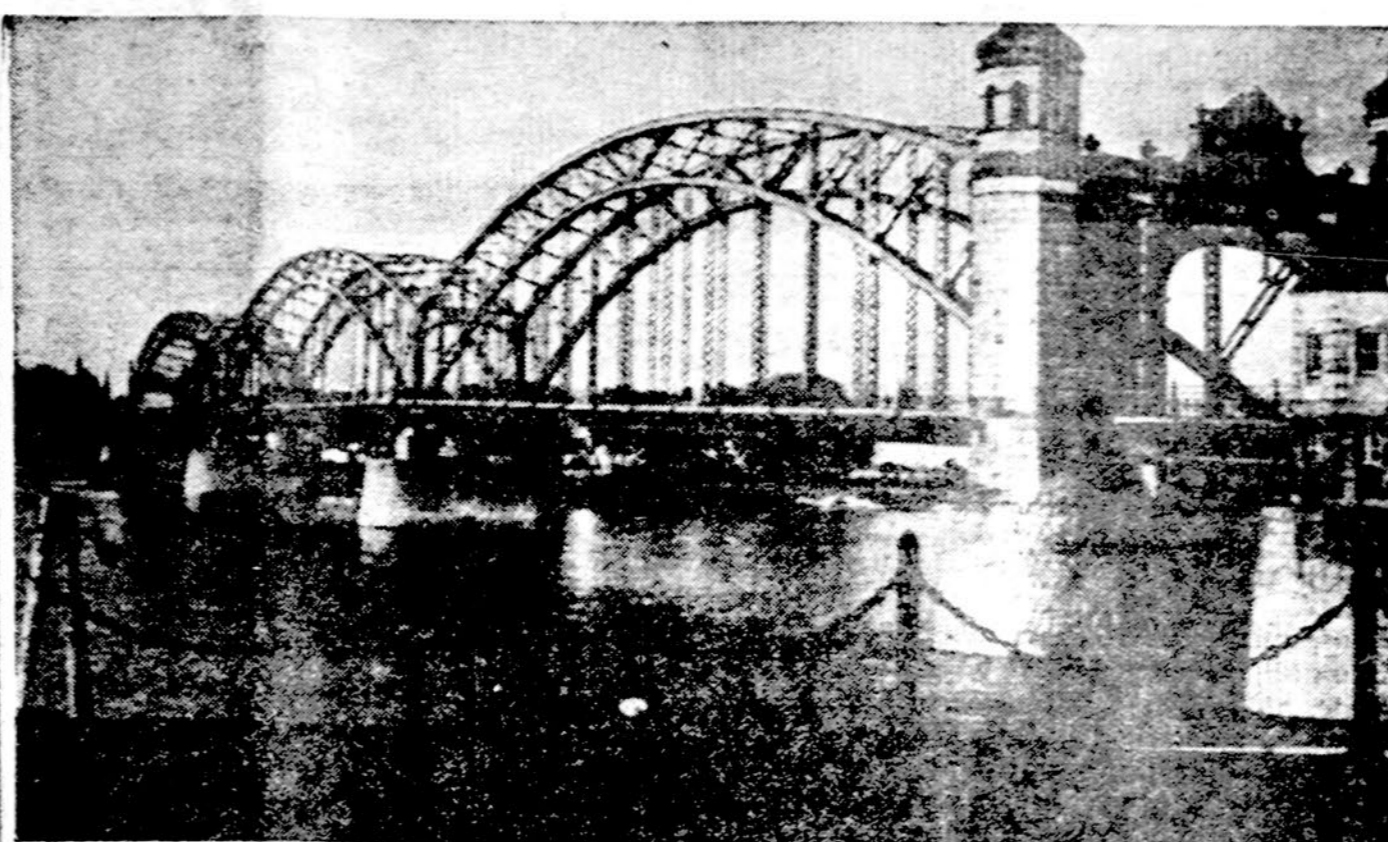
Po Helsinkio konferencijos Vakarų Europos spaudai pradėjus nutarimus smarkiai kritikuoti, Kremlius pasūntė Vakarų komunizmo autoritetą Konstantiną Sarodovą vesti propagandą ir įrodinėti, kad nutarimai esą labai naudingi. Sarodovas savo misiją pradėjo V. Vokietijoje, Frankfurte, padėdamas gėlių puokštę prie paminklo nesų nukankintama aukoma

Sovietų manevrai Baltijos jūroje

Bonna. — Vakarų Vokietijos ir Amerikos žinių agentūros paskelbė apie platesnės apimties karinius manevrus, Sovietų Sąjungos vykdomus Baltijos jūroje, kurioje paskutinėmis dienomis pasirodė didesnis kiekis stipriai raketomis ir kitais ginklais ginkluotų karinių laivų. Didžiausias jų susitelkimas buvo ruožo nuo Gdanskio įlankos ligi Liepojos. Laivų tarpe yra septyni didžiuliai "Krester" klasės kreiseriai, du "Kynđa" klasės laivai, du raketomis ginkluoti naikintojai, didelis kiekis greitlaivių ir kitokio tipo laivų.

Vokietijų spauda pažymi, kad tuo metu, kai rusai vykdo savo karinio laivyno manevrus, gynybos sekretorius James Schlesingeris įspėjo senatorius ir kongresmanus, kurie reikalauja Amerikos gynybos biudžeto sumažinimo. Vak. Vokietijos CDU/CSU politikas Manfred Woerner tuo pačiu metu nurodė, kad branduoliniės Europos kraštų karinės pajėgos turi būti ne tik nemažinamos, bet dar plečiamos.

Dublinas. — Olandų prekybininkas, dr. Tiede Harrema, kurį Šiaurės Airių teroristai prieš porą savaitių yra pagrobė, užtiktas gyvas, bet ginkluotų teroristų laikomas ir grasinama, jog bus nužudytas, jei policija bandys įeiti į tuos namus. Jo laikymo vieta yra 40 mylių nuo Dublino.

Luisos tiltas per Nemuną iš Tilžės į Klaipėdos kraštą.

(Prieškarinė nuotrauka)

Franco sunkiai serga

Madridas. — Generalissimo Francisco Franco sunkiai serga. Išliko jį ir širdies priepuolis. Antradienio vakare pasauly jau buvo pasklidusios žinios ir apie jo mirtį, bet tai buvo neteisybė. Kiekvieno atveju princas Juan Carlos de Borbon už savaitę ar dienų bus paskelbtas valstybės šefu. Prie Franco nuolat budi keturi gydytojai. Pas jį lankėsi premjeras Carlo Arias Navarro ir afškinos, ar valstybės vad pareigas nors laikinai reikia perleisti princui.

"Literatūra ir Menas" apie Sacharovą

Vilnius. — "Literatūra ir Menas" (spalio 18) perspausdino iš "Literaturnaja Gazeta" piktą žodį prieš Oslo ir Andriejų Sacharovą. Rašoma: "Vakarų radijo balsai ir laikraščiai pranešė, kad akademikui Sacharovui paskirta Nobelio premija. Jis gavo tą apdovanojimą ne už mokslinius tyrinėjimus, o už ilgametę antitarybinę propagandą. Nobelio "teisėjų" šventvaigiškai pavadinta "kova už taiką"... žmogui, kuris pasižymi visų pirma neapykanta taikai ir tautų brolybei... Jis "pasmerekė" amerikiečių kariuonai už... — pagalvokite, už "nepakankamą ryžtą ir nuoseklumą" Pietų Vietnamo ir Kambodijoje, o patriotų pergalę pavadino... tragedija.

"Žmogus, nusipelnęs "taikos premijos", dabar veikia ne vienas, o glaudžiai bendradarbiaudamas su tamsiausiom imperalistinės reakcijos jėgomis. Juk neatsitiktinai jo bendraminčiai yra, pavyzdžiui, žinomas savo ultrareakcinėmis pažiūromis Amerikos senatorius Džeksomas..."

Kinijos naftos atsargos

Hong Kong. — Chicago universiteto profesorius Ho Ping-ti neseniai lankėsi Kinijoje ir grįždamas Hong Konge saikė susitikęs su kinų naftos pramonės atstovais. Iš jų sužinojęs apie didelius naftos rezervus Kinijos žemėje. Rezervai turėtų būti didesni nei Vid. Rytuose, kuriuose yra 60 procentų visų pasaulinės naftos išteklių.

SOVIETIJOJ NĖRA NEI MINTIES, NEI ŽODŽIO LAISVĖS

Tarptautinio teismo Kopenhagoje išvada

Kopenhaga. — "N. Y. Times" kiek plačiau parašė apie Kopenhagoje įvykusį neoficialų teismą Sovietų Sąjungai už žmogaus teisių pažeidimą. Lūdininkų apklausinėjimai leido suabejoti, kad sovietai laikosi tų deklaracijų, kurias pasirašė 1973 ir jos pakartojė 1975 Helsinky, sakoma galutinėje išvadoje. Teisėjų, arba kaip liudintų apklausinėtųjų, vadinamų "panel", buvo 12. Jie sudaryti iš žinomų asmenų. Posėdžiavo Danijos parlamento rūmuose, ir dėl to susilaukė Danija didelių Maskvos priekaištų. Išklausa apie 20 liudintų. Tarp jų buvo ir Simas Kudirka ir Jonas Jurašas. Visi liudintai įtikinančiai galėjo papasakoti savo patirtis Sovietų Sąjungoje, pateikti tikrus faktus ir datas bei vietas.

Galutinės išvados: Sovietų Sąjungoje nėra nei minties, nei žodžio laisvės. Nekonformistams su daromos nepakeliamos gyvenimo sąlygos. Keliavimas į užsienį arba emigracija nepaprastai varžoma. Tikėjimo laisvė varžoma labiausiai. Tautinių mažumų sąlygos.

Atpigs kopijavimo mašinos

Rochester, N.Y. — Kodak kompanija pradeda konkuruoti Xerox ir IBM korporacijoms, pradės gaminti Ektaprint 100 kopijavimo mašinas. Mašinos per valandą galės padaryti 4,200 kopijų, ir jos bus patogesnės, pigesnės.

Vakarų Vokietijos ūkininkai nori daugiau gauti pinigų už savo gaminius žemės ūkio produktus. Ūkininkų unijos prezidentas Heereman, savo dvare Surenburge, Westfalijoje

Nixonas vyks į Kiniją

Buena Park, Cal. — Buvusį prezidentą Richardą Nixoną aplankė jau ne pirmą kartą rabinas Baurch Korff ir pasakojo, jog Nixonas yra pakviestas aplankyti Kiniją ir ten vyks. Kvietęs Mao. Atsiųstam laiške Mao rašęs apie Nixoną kaip apie "didžiausią mūsų laikų vadą". Nixonas vyks po to, kai į Kiniją išvyks ir grįs jo dukterė Julije su vyru David Eisenhoweriu.

Korff yra didelis Nixono gerbėjas. Sakė dar, kad Nixonas norėtų būti "skrajojantiu ambasadorium" ir pirmoji eilėj aplankyti Kinijoje. "Amerika už jo nuopelnus turėtų atleisti ir jo kaltes. Yra būtina, kad Nixono talentas, genialumas ir pasišventimas taikai būtų įkintyti dirbti tautai", sakė Korff. Tris ketvirtius savo laiko pašvėičia atsiminimų rašymui ir skundžiasi, kad daug jo buvusių draugų jį dabar apleido.

Mrs. Nixon Korffui pasakiusi: "Pasakyk mūsų draugams, kad mes laikomės pakankamai gerai, o mūsų priešams, kad mums sekasi labai gerai".

Derybos su Turkija dėl bazių

Ankara. — Turkija kitą savaitę pradės derybas su Amerika dėl bazių gražinimo. Žada daryti ir nuolaidų Kipre, pasitraukti iš kai kurių okupacinių zonų.

Miestuos gyventojų mažėja

Washingtonas. — Tendencija bėgti iš miestų į tolimuosius priemiesčius Amerikoje didėja. Per paskutinį penketmį, nuo 1970 iki 1975, didieji miestai neteko 1.6 mil. gyventojų.

Maskva. — Sacharovas formaliai paprašė leidimo išvykti į Oslo ir atsiimti Nobelio premiją. Kalbėdamas su užsienio laikraštininkais dar nežinojo, ar leidimas bus duotas. Maskvoje įsitikinimas, kad sovietai jį išleis, bet leidimo sugrįžti jam neduos. Tada jis žiems bus mažiau pavojingas.

Maskva. — Šią savaitę ant Veneros planetos turėtų nusileisti du sovietų erdvėlaiviai — Venera 9 ir Venera 10.

St. Paul. — Antradienį Minnesotoje buvo "D-Day", daug tūkstančių gyventojų buvo raginami ir susilaikė nuo rūkymo.

Springfieldas, Ill. — Šių metų Illinojaus valstijos paroda (State Fair) davė nuostolių 672,000 dolerių. Nuostolius turės padengti mokesčių mokėtojai.

Londonas. — Vakar mirė Arnold Joseph Toynbee, anglų istorikas ir filosofas, 86 metų amžiaus. Didžiausias jo veikalas, turįs epochinės reikšmės, yra "A Study of History", 10 tomų.

KALENDORIUS

Spalio 23: šv. Jonas Kapistrano, šv. Severinas, šv. Kordulė, Ramutis, Jautrytė.
Spalio 24: šv. Rapolas, šv. Nunilė, Valmantas, Undinė.
Saulė teka 7:10, leidžias 6:00.

ORAS

Dalinai saulėta, šilčiau, į vakarą galimas lietus, apie 78 laipsniai.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Bankraščius siųsti adresu:
E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60629
Telefonas FR 6-6439

VYČIŲ CHORO VEIKLA

Chicago vyčių choro valdyba buvo suvažiavusi pas choro vadovą Faustą Strolia posėdžiui. Du automobiliai su valdybos nariais atstūnų valandą vakaro sustojo priešais vadovo apšviestas, belaukiančius svečių namus. Posėdyje dalyvavo: Estelle Rogers, Loreta Grigaliūnienė, Jonas Aukščiušas, Juozas Juška, Albertas ir Julija Zakarkos, Emilija Pakalniškienė ir šeimininkai — Faustas ir Teresė Strolia.

Praeitį posėdžio protokolą per skaitė sekretorė L. Grigaliūnienė. Pranešimą apie finansinį stovį padarė išdėtininkas Juozas Juška. Toliau sekė choro tolimesnės veiklos planų aptarimas.

Jau šešios dešimtys metų, kaip Chicago vyčių choras yra įsikūręs. Daug koncertų yra jis suruošęs lietuvių visuomenė, daug įvairių programų amerikiečių parodose ir festivaluose yra atlikęs. Daug kartų buvo įsijungęs į lietuvių ruošiamas dainų šventes. Per minėjimus salėse ir bažnyčiose yra giedojęs ir dainavęs. Sunku būtų surašyti visus atliktus jo darbus. Keletas albumų nuotraukų yra iš choro veiklos.

Nereikia galvoti, kad choras tik praeityje toks gyvas buvo. Ir šiandien jis tebėra toks pat, tebedainuoja. Yra kviečiamas lietuvių ir amerikiečių, kurie nori išgirsti gražias lietuvių liaudies dainas. Lapkričio 29 d. programą atliks Chicago amfiteatre, parodos metu. Lapkričio 15 d. Pakšto svetainėje dainuos Venecuelos lietuviams. Choras paprašytas vėl pasirodyti Lietuvių televizijoje, tik nėra galutinai susitarta dėl datos. Sausio 24 d. dainuos savo metiniame balijuje, 1976 metais reikės ruošti iškilmingam 60-ties metų jubiliejui.

Buvo ilgai sustota prie metinio baliaus, iš kurio pelno choras išsilaukė. Rengimo pirmininku sutiko būti Jonas Aukščiušas, taip pat jis sutiko vadovauti ir dovanų paskirtymui. Tuojau pat F. Strolia atnešė dovaną laimėjimams — jo keturi šnielėliai ant medžio padarę raizinius buvusiu Lietuvos trijų prezidentu. Dailius meno kūrinius, jaunų dailininkų sukurtas. Valdyba dėkojo jiems

Chicago vyčiai choristai stovi eilėje ir laukia Laisvės traukinio š. m. vasaros metu

"AUSIS" ORUI PASIKLAUSYTI

Prie Michelstado, Odenvaldė, Vakarų Vokietijoje, statoma meteorologinė stotis, kuri nuo 1977 metų turės perimti signalus iš oro satelito "Meteosat". Šiai stotiai kaip tik dabar pristatyta "ausis". Tai lėkėtas pavidalo antena, 15 metrų diametro, kurią pastatė Siemens firma, kuri gamina ir aparatūrą Meteosat satelitui. Šis dirbtinis mėnulius, finansuotas Europos kraštų, įjung-

visiems. Kai kurie valdybos nariai lankys lietuvių prekybinius, rinkus aukas. Nustatyta bilieto kaina, parinktas maisto sąrašas. Programą organizuoti pavesta F. Stroliai.

Apie dešimtą valandą posėdis buvo baigtas. Šeimininkė jau besanti paruošusi vaišių stalą. Prieš pradėdam valgyti, buvo idomu pasižvalgyti po savo vadovo butą. Sienos ką tik išlipintos naujais popieriais, kėdės aptrauktos baltai. Čia ir naujas pianinas blizgėjo, ir violončelė stovėjo. Jaunoji Strolių generacija taip pat bus muzikai. Bet žvilgsnį traukė garuojanti jautiena ir skanios daržovių salotos ant stalo.

Per vaišes mūsų kalbos sukosi įvairiais klausimais. Tai prisiminimuose skendo, tai į ateitį šoko. Ir dabartis savo realumo neprarado. Valandą teks važiuoti, kol pasiekime Chicago. Sakėme sudiev šeimininkams ir dėkojome už vietą, už vaišes. Mažieji jau seniai miegojo, tik jų ištikimas draugas Bella cypė žemai ant laiptų, norėjo ateiti, pašokinėti, rankas mums palaižyti, savaip "sudiev" pasakyti.

VYČIŲ SEIMO REZOLIUCIJA

Kadangi Associated Press žurnalistas Bill Anderson vienas iš pirmųjų nurodė klaidas ir pavojus, paslėptus Helsinkio susitarime, ir

Kadangi Bill Andersono straipsniai Chicago Tribune ir kituose laikraščiuose prisidėjo prie to, kad Jungtinės Valstijos ir toliau tęsia nepaprastą Pabaltijo valstybių inkorporavimo į Sovietų Sąjungą, ir

Kadangi jis ypatingai dėmesį skiria Lietuvai, todėl Lietuvos vyčiai, susirinkę į 61 tąjį savo seimą New York'e 1975 m. rugpjūčio 31—24 dienomis, reiškią pagarbą ponui Andersonui, už jo nuosirdžias pastangas ginti tautų apsisprendimo teise, ir nuosirdžiai dėkoja jam, kad padėjo išskirti ir viešumą Lietuvos kančias.

Rezoliuciją pasirašė seimo prezidentu pirmininkas Anthony Miner ir sekretorė Ann Bender.

(Iš anglų kalbos vertė A. Pakalniškis)

tas į ESA (European Space Agency), kabos 36.000 km. aukštumoje virš pusiaujo ir kas pusvalandį perduos stotiai dangaus debesuotumo fotografiją. Pagal gautus foto ir kitus duomenis, kompiuteris perduos oro splojičius Europos kraštams.

— Gyvenimas — jaunystėje yra klaidžiojimas, subrendimo amžius kova, senatvėje — apgalstavimas.

B. Diarnel

Dalis Chicago vyčių choro narių atlieka programą prie Laisvės traukinio Chicagoje, š. m. vasara

BUS GERIAU

VYTAUTAS VOLERTAS

Mieli lietuviai

Viešų kalbų pradžiose girdime šiltus kreipinius: "Mieli lietuviai", "Malonūs lietuviai". Bet ar kiekvienas lietuvis yra mielas kiekvienam lietuviui? Ar JAV LB pirmininkas šypsoji, ALTos pirmininką sutikęs? Meilė tarp jų yra mustardos skonio. Ar dvi apylinkės, dvi apygardos valdybos pasiilgta viena kitos? Ten jausmai ne patrauklumu, bet derva kūrenasi. Kaip vyro apie pabėgusią žmoną. O kaip su sienų tarpymu brangiems kaimynams už "bendradarbiavimą"? Kokie buvo išmonaus kaliforniečio pokalbiai dėl Lietuvos žemėlapiu su jo autorium ir leidėjais?

Mūsų tarpusavė meilė kartais yra panaši į grybą: šaknų mažai, bet nuodų pakanka. Tik labai svarbiais atvejais pavyksta sulipti vienon arkon. Bet kai potvynis atslūgsta, skubame krikiti visomis pusėmis ir savo miršulius veisti. Mes nesikalbame, bet purkštaujame. Ir kiek pagiežos to "mielo lietuvių" adresu.

Portugalija

Jei kas nors iš kur nors formaliai bandė klasioti ar klasioti LB rinkimus, tu žmonių garbingumas nevertas vieno denaro. Jei kas, nesugriebęs faktų, klasioti apkalpti savo bendradarbius, jo sąžinė yra panaši į kerpę ant kelmo. Šiame įvyky turi būti viena tiesa, tad kodėl ji iki šiandien narve užrakinta? Sąmoningas, priešmąstintis rinkimų klasiotiems Bendruomenėje, kuri yra solidarumo, bendrų tikslų, ryžtingo darbinio simbolis bei vieta, artėjų prie LB išdavimo, o neteisingas apkalbinimas — prie Kaino poelgio.

Prileiskime, kad kažkas neetiškai kažkurioje vietovėje sutrukdė kam būti išrinktam į LB tarybą. Bet ar šiem, nors nuskrūstiemis, tinka savintis LB vardą? Tai Portugalijos aplinkos kūrmas. Kad su plėšiku atsteistume, neiname jo apvogti.

O kaip su geriausiais organizacijų atstovais, į kitą veiksnį deleguotais, kurie minėtam veiksmui pritaria, jame dalyvauja ir savo patalpas verčia į sukilėlių arsenalą? Ar tai lietuvių išeišios reprezentacija, kovingumo pade-monstravimas, didžioji politika, ją sudaranti sambūrių garbė?

Šįmet (balandžio 12-13 dienomis) Chicagoje įvykusi kelių pagrindinių organizacijų konferencija yra nuostabus kreivažodžiavimo pavyzdys. Neįmanoma suprasti drąsų ir konferencija prievarta besiveržusių. Įvykis liks istorijoje, o apie jį skaitant, iš nuostabos linguos daug galvų. Kaip galėjo laiką gaisinti svarbiu momentu? Kaip žmonės drįso viešai garsinti netiesą?

Smulkesni nuotykių

Yra daug ir kitokių įvykių, kurie visuomenės vertės nekelia. Tai privatūs poelgiai, viešai nedemonstruojami. Štai koks nors, jau amžius viršūnėje besisūpaujantis, slapyvardžiu bendradarbiavimą priešreliginę spaudoje. Ar tai ne žydų "rašto aiškintojų" ir fariziejų sekimas? Dar vienas šių nuotykių pavyz-

ys. Štai koks nors pareigūnas važinėja po Ameriką, atlieka gerus darbus, bet tuo pačiu laiku kažko ir sau nepatinkamus žmones. Kas plakamuosius pažįsta, piktinasi. ("Ar jis iš proto eina?" stebėjosi vienas. "Jam nėra gero žmogaus pasuly. Kitą kartą savo namuose nenoriu šio autoriteto matyti"). Kurie apkalbamų nepažįsta, svečiu tiki, Taigi savo misiją keliautojas bent iš dalies atlieka.

Jeruzalė

Vargas tau, Jeruzalė, kreivais keliais einančiai. Bet kaip tu su fariziejų, veidmainių Rašto aiškintojų, aklyjų, pabaltintų antkapio, gyvačių ir angijų papročiais mūsų tarpan išbrovei? Ir mes beveik visi negalime prisiekti šventyklos auksu, kad esam nekalti, arba pasivadinti "rabi", nes "iškošiamie uoda, o praryjame kuprunagarį". Ir aš negaliu. Jau vien dėl šio rašymo, o kur kiti būsūs nusikaltimai, kuriuos mažai kas žino, jei koks veikėjas dar nespėjo išdėstyti? Ir mano kaimynai, tur būt, negali, ir tie, kurie viešai nepiktina, bet pakūždom su velniu derėtis nevengia. Kaip galėsi? Kartais nesąmoningai klydom, kartais dėl kantrybės stokos negeru žodžiu prisitarė, o gal tyčiomis liežuviu kaip adata gėlem, gal nemokėjome be pykčio paklausti vertų pastabų. Net žvirbliu prisiekti negalim. Juk mūsų silpnybės veisė klaidas kituose žmonėse, mūsų silpnybės su kitų klaidomis bangavo vis plaštinkam. Išgriusim ją. Kam ši pabaisa reikalinga? Rikiuokime buldozerius, stumkime Jeruzalės sienas, verskime jos akmenis ir žvyrą į jūrą, kad nuo jų dvokimo visi rykliai ištiptų. Šį darbą užbaigė, nė vieno neteisime, nebausime, nekankinsime, nes visi esame panašūs. Kas už Jeruzalės sienų neišeis, bet liks viduje ir atsisakys talkon jungtis, pasirinkęs pavojingą būklę.

Gana Jeruzalės. Be jos geriau tvarkysimės.

IRZLUS DIALOGAS

Užkliudymas dviejų Jurgijų — darbininkų AFL-CIO vado George Meany ir gana kairaus demokrato sen. George McGovern ginčą dėl nuolat alkanaujanciai Sov. Rusijai javų pardavimo, "Chicago Tribune" rugsėjo 6 savo įžanginiame "Meaniful dialog" trumpai drūtai pasakė taip: "Mr. Meany yra pavaldė sen. McGovern "farmerių, kurs dėvi žomšinius batus". O Mr. McGovern AFL-CIO prezidentą yra pavadinęs "\$100,000 metams plumberiu, kurs skalbiamosios mašinos nepataisė per 40 metų". Pagal bet kokio mandagumo doktriną žmonės, įvelti ar paliešti tos rūšies pasigaibymo, turi teisę atsiliepti, — rašo toliau laikraštis.

Senato apklaušinėjimas jau yra davęs progą McGovernui pareikšti "Aš neturiu jokių žomšinių batų. Aš ne farmeris". Tai gana mandagu, tačiau kaltinimų išvados praška abu įveltus džentelmenus. Pagal mandagumą, fermeriai ir žomšinių batų savininkai turėtų gauti progą paaiškinti, kad jie nėra George McGovern. O vyram, kuriems nepavyko per 40 metų pataisyti skalbiamosios mašinos, turėtų būti leista paaiškinti (bent savo žmonoms), jog mes irgi ne \$100,000 metams plumberiai. Tai tik 1975 metų rugsėjis. Kokie gi bus rinkimų metai? — taip laikraštis baigia linksமாக įžanginį. (mk)

LAISKAI "DRAUGUI"

PATIKSLINIMAS
A. SMETONOS GIMINYSTĖS REIKALU

"Draugo" 233,234 ir 235 numerų atkarpose buvo išspausdintas dr. K. Paprockaitės — Šimaitienės apsakymas "Motėris baltame chalate". Ten, be kitko, aprašomas pasikalbėjimas dr. K. Šimaitienės su ligoniu Adomu Smetona, kuris esąs taip pasakęs:

"Aš esu jo (Lietuvos buvusio Prezidento A. Smetonos) sūnėnas. Mano tėvelis a.a. Motiejus buvo prezidento Antano Smetonos tikras brolis. Kai mano dėdė sudėgė Clevelande, aš tada tarnavau Amerikos kariuomenėje, Pacifike. Apie jo mirtį man buvo pranešta telegrama, bet į dėdės laidotuves aš negalėjau vykti. Mano tėvelis mirė 1964 metais. Jis turėjo keturis sūnus: Kazimiera, Albina, Prana ir mane. Kazimieras ir Albinas jau mi-

re. Likau aš ir Pranas. Nors mes visi esam gimę Amerikoje, bet kalbame lietuviškai..."

Turkijos prez. Ataturkas

Po tokio pasikalbėjimo dr. Šimaitienė jau savo vardu pasakiusi greta gulėjusiam kitam ligoniu Milleriui:

"Pone Milleri, jūs dabar galėsite ramiai miegoti. Adomas Smetona tikrai yra buvusio Lietuvos prezidento sūnėnas. Jei jūs netikėjote juo, tai patikėkit manim. Aš esu lietuvis ir gyvenau Lietuvoje tuo laiku, kai jo dėdė buvo prezidentas."

Vėliau, 1969.X.20 dieną Adomas Smetona esąs miręs Brooklyno Vetonų ligoninėje

Pone Redaktorium, labai prašyčiau atitaisyti be Tamstos kaltės išspausdintą klaidingą informaciją. Prezidentas Antanas Smetona turėjo tris brolius — Igną, Motiejų ir Juozą ir tris seseris — Mariją Mortą ir Juliją. Aš esu Prezidento vyresniojo brolio Motiejaus Smetonos dukte. Mano tėvelis Motiejus Smetona niekad negyveno ir nebuvo atvykęs į Ameriką. Jis turėjo du sūnus — Adomą ir Antaną ir dvi dukteris — Elena-Mariją ir Emiliją. Per bolševikų okupaciją Lietuvoje 1941 m. birželio 14 dieną ma no tėvelis Motiejus Smetona, mano motina Barbora Smetonienė ir mano brolis Adomas Smetona buvo ištremti į Sibirą. Kartu su jais buvo ištremtos ir mūsų mažametės (11 metų, 4 metų ir 1 metų) dukrelės. Kiek vėliau buvo ištremtas į Sibirą ir kitas mano brolis Antanas Smetona su Seima. Mano tėvelis Motiejus, motina Barbora, brolis Adomas ir jauniausioji dukrelė Aldutė mirė žiauriai ištremime Sibire.

Taigi, anas Ponios dr. Šimaitienės rašinyje minimas Motiejus Smetona nebuvo Prezidento Smetonos brolis ir jos aprašymas jo sūnus Adomas Smetona nebuvo Prezidento Smetonos sūnėnas.

Su didžia pagarba
Elena Marija Smetonaitė
-Rašikienė
Los Angeles, Calif.

IRZLUS DIALOGAS

Užkliudymas dviejų Jurgijų — darbininkų AFL-CIO vado George Meany ir gana kairaus demokrato sen. George McGovern ginčą dėl nuolat alkanaujanciai Sov. Rusijai javų pardavimo, "Chicago Tribune" rugsėjo 6 savo įžanginiame "Meaniful dialog" trumpai drūtai pasakė taip: "Mr. Meany yra pavaldė sen. McGovern "farmerių, kurs dėvi žomšinius batus". O Mr. McGovern AFL-CIO prezidentą yra pavadinęs "\$100,000 metams plumberiu, kurs skalbiamosios mašinos nepataisė per 40 metų". Pagal bet kokio mandagumo doktriną žmonės, įvelti ar paliešti tos rūšies pasigaibymo, turi teisę atsiliepti, — rašo toliau laikraštis.

Senato apklaušinėjimas jau yra davęs progą McGovernui pareikšti "Aš neturiu jokių žomšinių batų. Aš ne farmeris". Tai gana mandagu, tačiau kaltinimų išvados praška abu įveltus džentelmenus. Pagal mandagumą, fermeriai ir žomšinių batų savininkai turėtų gauti progą paaiškinti, kad jie nėra George McGovern. O vyram, kuriems nepavyko per 40 metų pataisyti skalbiamosios mašinos, turėtų būti leista paaiškinti (bent savo žmonoms), jog mes irgi ne \$100,000 metams plumberiai. Tai tik 1975 metų rugsėjis. Kokie gi bus rinkimų metai? — taip laikraštis baigia linksமாக įžanginį. (mk)

Gana Jeruzalės. Be jos geriau tvarkysimės.

LAISKAI "DRAUGUI"

PATIKSLINIMAS
A. SMETONOS GIMINYSTĖS REIKALU

"Draugo" 233,234 ir 235 numerų atkarpose buvo išspausdintas dr. K. Paprockaitės — Šimaitienės apsakymas "Motėris baltame chalate". Ten, be kitko, aprašomas pasikalbėjimas dr. K. Šimaitienės su ligoniu Adomu Smetona, kuris esąs taip pasakęs:

"Aš esu jo (Lietuvos buvusio Prezidento A. Smetonos) sūnėnas. Mano tėvelis a.a. Motiejus buvo prezidento Antano Smetonos tikras brolis. Kai mano dėdė sudėgė Clevelande, aš tada tarnavau Amerikos kariuomenėje, Pacifike. Apie jo mirtį man buvo pranešta telegrama, bet į dėdės laidotuves aš negalėjau vykti. Mano tėvelis mirė 1964 metais. Jis turėjo keturis sūnus: Kazimiera, Albina, Prana ir mane. Kazimieras ir Albinas jau mi-

re. Likau aš ir Pranas. Nors mes visi esam gimę Amerikoje, bet kalbame lietuviškai..."

Turkijos prez. Ataturkas

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-4889

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois
Elsewhere in U.S.A. \$23.00. Canada \$25.00. Foreign Countries — \$28.00.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$5.50
Kanada	23.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	25.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitiškai	18.00	8.50	—	—

Pašto bilaidas makinaat, pakvitavimai už gautas prenumeratas nustumiam. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs.

Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

Tel. PE 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2258 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŠ IR GERKLES LIGOS
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-2 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį.
Šeštadieniais 12 ir 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-2 val. p. p. d. trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KCDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. tel. 239-2919.

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9501
DR. J. MĖSKASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave., kampas)
Val: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. Nuo 3 iki 7 val. p. p. Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. tel. 735-4477. Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocišnės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUBERIJA IR MOTERYŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti: MI 2-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKSEVICIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad., ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7378
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. V. JUCAS
489-4441 — IO 1-4605
Jei neatsiliepiu, 561-1070
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue.
5214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą

Viel telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-3166; namų 636-4350
DR. PETRAS ZLIUBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGS
6234 S. Narragansett Avenue
Val: pirm., antr., ketv. 2-5 ir 6-8, penktad. 2-5, šeštad. pagal susitarimą

REIKŠMINGAS SMŪGIS

Mūsų profesionalai ir mokslininkai savo profesijoje bendrauja su savo srities specialistais, nepaisant, ar tai būtų amerikiečių ar lietuvių profesionalų pasaulis. Šiaip lietuviškoje veikloje jie dirba kartu su lietuviškąja mase LB ar kitos organizacijos ribose. Mūsų intelektualus, nors jie ir užimti savo profesijoj, matome bendrose demonstracijose ir įvairiose valdybose ar komitetuose, kur nebūtinai jų specialybė reikalinga.

Esame išsireikšę, kad menininkus ir intelektualus reikėtų atpaalaiduoti nuo įvairios visuomeninės veiklos, kad jie galėtų lietuviams padėti ten, kur ne specialistai to darbo negalėtų atlikti. Vertingi didesni ar mažesni minėjimai ir vakarai, bet dar vertingiau, kai profesionalas tuo laiku atlieka kokį nors mūsų kultūrai reikšmingesnį darbą, turintį daugiau išliekančios vertės. Jeigu kur reikėjo visos lietuvių visuomenės, pravedant kokios rezoliuciją, siekiant S. Kudirkos ar kitų asmenų išvadavimo, tai didelė intelektualų reikšmė buvo kovojančiam, kad būtų ataisyta Lietuvai padaryta žala Encyclopedija Britannica puslapiuose.

Net ir tie, kurie buvo išgiję Encyclopedija Britannica ne visi galėjo atkreipti dėmesį į Baltijos kraštams padarytą skriaudą, skelbiant netikslumus. Gera, kad akademikas prof. A. Klimas atkreipė į tai dėmesį ir sujungė mūsų intelektualinius sluoksnius. Be abejo, buvo reikalinga talka bent iš tų asmenų, kurie yra enciklopedijos prenumeratoriai, bet svarbiausia čia buvo mūsų akademikų įsikišimas. Buvo paruoštas 17 puslapių memorandumas redakcijai ir jame nurodytos klaidos. Čia nebuvo reikalingas reklamas ar piketavimas, čia reikėjo mokslininkai įrodyti. Ir maloru, kad mūsų akademikai to ėmėsi. Prof. R. Misiūnas išspaudino straipsnį "Slavic Review" žurnale ir po to straipsnio paskelbimo sujudo Amerikos spauda. Buvo užklausti enciklopedijos redaktoriai ir, jei pradžioje jie atsakinėjo arogantiškai, tai po prof. Misiūno straipsnio pamatė, kad reikalas išėina iš lietuviško kiemo, kad enciklopedija jau yra susilaukusi ne eilinio prenumeratoriaus, bet akademiško kritikos. Encyclopedija Britannica klaidos buvo paminėtos New York Times, Washington Post, Philadelphia Inquirer, Globe and Mail, Montreal Star ir kituose laikraščiuose, o Human Events virš didelio tuo reikalu straipsnio uždejo kančią antraštę "Encyclopedia Russia-nica". The Arizona Republic laikraštis savo vedamajame pasityčiojo, kad esą gerai, kad mi rės dr. Goebelsas, gal ji būtų E. Britanica prašiusi parašyti apie Trečiąjį Reichą, nes rašę apie sovietines respublikas visi buvo pakviesti per Novosti, Sovietų propagandos agentūra. Kaip matome, mūsų akademiku, remiamų enciklopedijos prenumeratorių, puolimas buvo reikšmingas, tačiau laimėtas tik pirmas roundas. Dabar reikia, kad naujoje laidoje enciklopedija klaidas ištaisytų.

Suprantama, daugiausia mūsų akademikus parėmė tie asmenys, kuriems buvo pasiūlyta įsigyti E.B. ir kurie jos atsakė primindami, kad enciklopedija nėra objektyvi. O toje enciklopedijoje dar turi būti paminėti Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, išsivadavimas iš caristinio jungo 1918 m., dar reikia priminti deportacijos į Sibirą, taip pat iškelti lietuvių partizanų kovas prieš rusus okupantus, išskirti lietuvių persekiojimus ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos leidimą, kaip vieną ilgiausiai išsilaikiusių pogrindžio leidinių visoj Sov. Rusijos imperijoje.

Be abejo, turi būti pataisyti ir vardai. Vietoj Chyurlionis turėtų būti rašoma teisingai, ir Mažeikiai turi būti rašomi ne Mažeykyay ir taip pat daugiau kitų vardu. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės paruoštame memorandumo tos klaidos nurodytos mokslininkai pagristai ir detalai. Susirašinėjęs su enciklopedijos redaktorium Warren Preece inž. D. Satas nurodė klaidas, tačiau pradžioje redaktoriai buvo gana arogantiški ir teisiškai mokslo vardu, nors kaip tik visur nusikalsta mokslui. Vienam iš tų atsakymų buvo pabrėžta, kad jau atkreiptas dėmesys ir pataisyamai yra spaustuvėje.

Nereikia manyti, kad Encyclopedija Britannica redaktoriai taip jau kantriai priėmė mūsų profesorių kritiką. Jie Sun Times žurnale porą kartų bandė teisintis, kad visa nėra taip bloga ir kad baltiečiai jaudinasi tik dėl ne esminio reikalo, visą reikalą suparapindami. Bet šiaip ar taip enciklopedija yra prigriebta ir jai įrodyta, kad moksle negali būti detantų, kad mokslas yra mokslas, kad toks leidinys kaip enciklopedija turi būti tikrai mokslininkas, o ne, anot Human Events laikraščio, Encyclopedija Russiannica.

Kaip minėjome, laimėtas tik pirmas roundas, mūšis dar nelaimėtas tačiau ir tai mums suteikia džiaugsmo, kad baltiečiai sugeba ginti savo kraštus intelektualinėje plotmėje. Lietuviams kelia džiaugsmo, kad mūsų intelektualai sugebejo tiek daug Lietuvos reikalui padėti. Nors enciklopedijoj paskelbti duomenys naudingi Sovietų Sąjungai, bet visa kova, nuskambėjusi didžiausiose laikraščiuose, buvo naudinga mums. Ji iš naujo iškėlė pavergtos Lietuvos reikalus. Kai mes demonstruojame, kai prašome kongreso narių iškelti vieną ar kitą reikalą ar pavesti kokią rezoliuciją, lemia daugiau visa balsuojančioji, visuomenė, bet šiuo atveju lėmė mūsų intelektualų balsas, patvirtintas enciklopedijos pirkėjų. Čia jau nebebuvo galima naudotis jausmais, bet reikėjo remtis mokslu.

Mums malonu, kad mažytė išsivijusi dalis galėjo susikibti ir jau siek tiek laimėti kovoję už savo teises su milijonais operuojančia bendrove. Šalia Brazilskų išgelbėjimo nuo šalia ištraukimo S. Kudirkos iš Sibiro, ši intelektualinė kova taip pat reikšminga, suteikianti mums džiaugsmo ir pasitikėjimo.

Al. B.

Spaudoj ir gyvenime

"TIESA" APIE BOSTONĄ

Komunistinė "Tiesa" ne kartą yra rašiusi apie Amerikoj vykstančius susirėmimus baltųjų su juodaisiais. Kada buvo riaušės Chicagoje, tai net iš pavergtos Lietuvos žmonės rašė laiškus, susirūpinę ar Chicagoj gyvenę jų gimines tebera gyvi. Šiuo metu komunistinė "Tiesa" rašo apie Bostone vykstančius riaušes ir rusas poetas Gregorijus Demenokas parašė eilėraštį "Bostonas vėl dega". Eilėraštį, versta G. Astrausko, išspausdino "Tiesa" spalio 12 d. numeryje.

Bostonas dega! Verda aistros. Atgijo piktžaidė sena. Gatvės užlieja pykčio gaisras ir neapykantos liepsna.

Akis įsijustusias nudėbęs Rasistas plėšosi tenai — Laiptus baltiesiems juodas bebis Kraujū nudažo raudonai.

Bostonas dega! Pykčio dūmus Temidė pradeda drebėti... Ir virsta plėnim teisėtumas, Tautos orumas ir garbė.

Vyksta riaušės Bostone, bet ne tokios baisios, kaip vaizduoja "Tie-

Neramioji ir ramioji Lenkija

Ūkio planas sunkiai vykdomas, bet gyventojai ramiai stumia dienas

GEDIMINAS GALVA

Pokario Lenkija pergyveno 1956 m. tautinį bruzdėjimą, 1968 m. studentų neramumus ir 1970 m. gruodžio mėn. darbininkų riaušes. Jau beveik penkeri metai praslinko, kai iš darbininko išaugęs technokratas inž. Edwardas Gierėkas rikiuoja Lenkijos darbininkų susivienijimą, atsargiai sukioja valdžios sraigtus, sunkiai vykdo penkmečio ūkinį planą, remia privačius ūkininkus, mažuosius verslininkus ir stengiasi neerzinti katalikų. Bažnyčia gavo teises valdyti varkinę Lenkiją, prieš karą buvusią Vokietijos sritį.

Užsienio politikoje nieko naujo. Lenkija priversta taikstytis Sov. Rusijai, kuri keturis kartus draskė Lenkiją, ir vakariečiams, tikintims ūkinės naudos. Jai pataravo JAV - Sovietų taikus sambūvis. Lenkija naudojami didžiausiu palankumu prekyboje su JAV, išskėstomis rankomis palaiko santykius su išeiviais, kurie ūkiškai remia tėvynę, išleidią JAV pinigų nutraukti kultūrinių ryšių su Vakarais.

Lenkija pamišio rytines sritis, dabar nekaltai apie Vilnių, nes šiuo metu bergždžias reikalas apie tai šnekėti, tačiau iškovoję 1,2 ml. lenkų, gyvenančių Sovietuose, žymiai didesnes teises. Tai liečia ypač Vilniaus krašto lenkus.

Penkmečio planas

Kai prieš karą vokiečiai norėdavo pasiūlyti iš lenkų blogo ūkininkavimo, tardavo: "Polnische Wirtschaft". Padėtis ir šiuo metu nėra pagerėjusi. E. Gierėkui pavyko panaikinti krutėnumus, bet jo penkmečio planas sunkiai vykdomas.

87 proc. dirbamo žemės ploto tebevaldo privatūs ūkininkai, kurių būtis priklauso nuo valstybės ūkio politikos: kredito, būtinų prekių tiekimo ir nustatytų kainų. Prievartinis gaminių tiekimas panaikintas, pakeltos žemės ūkio gaminių kainos, ūkininkams įvesta socialinė ir medicinos apdrauda, skatinamas gamybos našumas, bet jaunimas bėga iš žemės ūkio į miestus.

Is. Is tos poezijos atrodo, kad čia vyksta ne riaušės dėl priverstinio mokinių vežiojimo bet jau tikras mūšis. Geriau "Tiesa" parašytų, kaip pokario metais okupantas Lietuvoje degino kaimus ir žudė gyventojus. Kadangi pati Maskva pasmerkę žmogžudį Staliną ir sušaudė Beriją, galėtų dabar "Tiesa" parašyti ne apie vietinio pobūdžio Bostono riaušes, bet apie krutėno komunizmo siautėjimą užgrubtuose kraštuose, kad ir Budapesto skerdynės.

Valstybės įmonių patarnavimas ūkininkams nesklaidus, nes šią vasarą 6000 traktorių neveikė dėl dalių stokos.

Šių metų blogas derlius, ypač šiaurinėje krašto dalyje, dar pasunkins padėti, vers įvežti pašarą gyvuliams.

Nežiūrint didžiausių vyriausybės pastangų pramonės įmonė vis dar nepašalinai trūkumai. Daugelis įmonių gamina niekulas, prekes netinkančias vartojimui. Avalynės pramonė sugėbėjo parduoti tik pusę pagamintų prekių. Pramonės gaminių kainos gana aukštos.

Ministerio pirmininko Piotr Jaroszewicz spalio mėn. pradžioje pasakytoje kalboje nurodyta, kad žemas dabartinis darbininkų atlyginimas, nors gerokai pakeltas lyginant su 1970 m. Tik 1980 m. pramonės darbininkų vidutinis atlyginimas sieks 4500 zlotų per mėnesį, t.y. 225 dol.

Pragyvenimo lygis

Lenkijoje pragyvenimas žymiai pigesnis užsieniečiui, turinčiam pastovios valiutos, bet galingai brangus vietiniams gyventojams. Infliacija vis stipriau slegia, nors darbininkų atlyginimas pakeliamas 8 proc. kasmet. Iš viso atlyginimo sunku pragyventi. Valdininkai, net profesoriai, stengiasi gauti antrąjį papildomą darbą. Dalis ūkininkų dirba pramonėje. Darbininkams sunkian gauti šalutinių pajamų.

Vyriausybė tebesiekia pakelti pragyvenimo lygį, skatinti darbo našumą ir atitinkamai didinti atlyginimą. Visa tai sunku įgyvendinti neskatintus infliacijos, kuri spartėja pamečiui. Vyriausybė yra priversta įsivežti iš užsienio pramonės brangių gaminių ir net žaliavų. Ji stengiasi priemonėmis išlaikyti žemas būtiniausio naudojimo reikmenų kainas, bet žymiai jas kelia įvairioms mašinoms, nors ir būtinoms ūkio apyvokai, o ypač svaigalams, rūkalams ir kitoms prabangos prekėms.

Krašto pragyvenimo lygį bekelmda vyriausybė nepajėgia su vesti užsienio prekybos ir mokėjimo balansu. Lenkija vis dar tebeieško paskolu užsienyje, ypač JAV.

Šiose sąlygose vyriausybės gerori ir pastangos atsidažia ir nepalankia tikrovę įvykdyti užsietotą ūkio planą.

Nuolaidų kraštas

Lenkijos darbininkų susivienijimas siekia vyravimo politinėje, kultūrinėje srityje ir ūkyje, tačiau jo vyriausybė yra priversta daryti nuolaidas.

Susivienijimo vadovybė apsprendžia politinę linkmę, bet jos įgyvendinimas priklauso nuo jo įvairių krypčių. Sovietų reikalavimų ir sugyvenimo su katalikų Bažnyčia, kuri iš seno turi didelę įtaką Lenkijos politinei raidai. Vyriausybė pakenčia ne tik privačius ūkininkus, bet ir verslininkus.

Katalikų Bažnyčia rado pakenčiamą sugyvenimą su Lenkijos valstybe. Katalikai naudojami menka įtaka valdyme, bet turi savo organizacijas ir būtiniausia spaudą. Protarpiais išskyla nesutarimai tarp Bažnyčios vadovybės ir valstybės, kai kurie ginčai, pvz. trintis dėl privačiuose namuose įrengtos koplyčios nugriovimo Varšuvoj, tačiau ji pašalinama. Lenkijos katalikai nėra priversti eiti į pogrindį, leisti slap tą literatūrą, kaip Lietuvoje.

Labai ryški nuolaidų politika valstybės santykiuose su privačiais ūkininkais. Valstybė nutato ūkio politikos linkmę, bet nepanaudoja priemonių prievartai varyti į valstybinius ar kolektyvinius ūkius. Net ir turto nusavinimą vadina švelniai — socializacija. Tiesa, pokario metu milijonierius, kurių atsirado apie 15,000 šeimų, grynai politiniais sumetimais apėjo papildomais mokesčiais, bet jų turto nenusavino.

Gyvenimas Lenkijoje nelengvas, sunku suvesti galus su galais, bet šiuo metu jo srovė plaukia ramiai.

MOTERŲ BYLA

JAV moterų sąjungos Chicago skyrius iškėlė bylą prieš eilę bendrovių, reikalaujamos, kad gimdyvių pasitraukimas iš darbo būtų laikomas laikinu invalidumu, pritaikant atitinkamas lengvatas.

Olandija laiko 70.000 kareivių ir Europos gynimo reikaluose glaudžiai bendrauja su Nato. Pastaruoju metu socialistai pasiūlė sumažinti karinį biudžetą. Čia matome Olandijos kareivius, kurių didžiausia problema yra kova už ilgus plaukus

BUTELIO VELNIUKAS

ROBERT LOUIS STEVENSON

Išvertė P. Gaučys

13 — Aš įvykdžiau tamstos pavidimą — jis pasakė. — Palikau tamstos vyrą beverkiantį kaip kūdikį. Šią naktį galės ramiai miegoti. — Ir tai sakdamas, atkišo butelį.

— Prieš jį įteikdamas man, — sušuko Kokus svyrindėdamas, — paprašyk išgydomas nuo kosulio.

— Jau esu senas — atsakė šis — ir per arti prie kapo, kad galėčiau priimti velnio patarnavimą. Bet ką tai reiškia? Kodėl tamsta nepaimi butelio? Tamsta svyruoji?

— Nesvyruoju, — sušuko Kokus, — tik esu labai nusilpęs. Suteik man akimirka. Mano rankos priešinasi, mano raumenys susitraukia atgal nuo šito pra-keikto daikto. Tik vieną akimirka!

Senukas meliaili pažūrėjo į Kokų. — Vargės mergaitė, — jis tarė, — tamsta bijai. Tamstos siela nepirtaria. Gerai, leisk man jį pasilaikyti. Esu senas ir niekada daugiau nebebūsiu laimingas šitame pasaulyje, o dėl anapus...

— Duok šen! — virpėdamas sušuko Kokus. — Štai tamstos pinigai. Tamsta nemanyk, kad aš tokia niekšinga! Duok man butelį.

— Tegul Dievas tave laimina, vaike — tarė senis. Kokus paslėpė butelį po "holokū", atsivertė su

seniu ir nuėjo gatve, pati nežinodama kur. Dabar visi keliai jai buvo vienodi: visi vedė į pragarą. Kartais iš lėto ėjo, kartais bėgo, kartais garsiai šaukė nakties tamsoje, o kartais krisdavo pakelėje ir verkdavo. Visa, ką buvo girdėjęsi apie pragarą, ryškiai atsistojo jos vaizduotėje. Matė liepsnojančią ugnį, užuodė dūmus ir jautė skruzdant kūną ant žarijų.

Auštant ji sugrįžo namo. Teisybę sakė senis: Kivis miegojo kaip vaikas. Kokus stovėjo ir žiūrėjo į jo veidą.

— Dabar, mano vyreli, — ji pagalvojo, — tavo eilė miegoti. Kai tu atsibusi, tavo eilė bus juoktis ir dainuoti. Bet vargšai Kokuai jau nebebus miego, nei dainų, nei malonumų šioje žemėje ar danguje!

Tai pasakiusi, ji atsigulė šalia jo. Jos išsekimas buvo toks didelis, kad tuojuo ji giliai užmigo.

Vėlų rytą vyras pažadino ją ir pranešė džiungia žinią. Kivis buvo toks patenkintas, kad neatkreipė dėmesio į žmonos liūdesį, nors ši beveik nemėgino jo paslėpti.

Zodžiai springo Kokuos gerklėje, bet tai nebuvo svarbu, nes Kivis visą laiką kalbėjo. Taip pat ji nė kasmelio nesuvalgė, bet kas galėjo pastebėti, nes Kivis ištuštino visas lėkštes. Kokus žiūrėjo į jį ir klaušėsi, kaip svetimos, sapnuojamos būtybės. Kartais ji užmirdavo, kas buvo pasakyta, ar nesuprasdavo ir ranka nubraukdavo kaktą. Žinoti, kad ji pati buvo pamerkta, ir girdėti savo vyrą linksmam tauskanti, jai atrodė nepaprastai biauru.

Per visą pietų metą Kivis vis valgė, kalbėjo ir planavo grįžimo laiką, dėkojo jai už išgelbėjimą, ir vadino ją savo ištikima drauge. Kivis taip pat juokėsi

TAURUSIS LIETUVISKAS PAPROTYS

Balfo rudens vajuas progą

JONAS KUPRIONIS

Vienas iš gražiausių lietuviškų papročių yra pamyli, paguosti ir sušelpiti artimą. Šis paprotys yra giliai išgyvenęs lietuvių sieloje. Jis ypač ryškiai pasireiškia laisvojoje Lietuvoje. Tas vadinamas lietuviškasis vaišingumas, duosumas ne tik tarpusavy su gimimimis, bet ir su kitais yra to pažymys. Visi prisimename Lietuvos kaimą, kaip ten net ir nepažįstamas pakeleivis, užėjęs pas ūkininką, net ir nepasibėdojęs, kad yra alkanas, būna pavalgydinamas bei apnakvyninamas, neimant už tai jokio atlyginimo. Lietuvių širdingumo dėka niekas Lietuvoje net ir iš pačių biedniausių nebadavo. Vėlesniu laiku biedniesiems buvo pradėta organizuoti vadinami "ubagnai", i kuriuos buvo surenkami pagal galimybę visi tos vietovės vargšai, pvz. trintis dėl privačiuose namuose įrengtos koplyčios nugriovimo Varšuvoj, tačiau ji pašalinama. Lenkijos katalikai nėra priversti eiti į pogrindį, leisti slap tą literatūrą, kaip Lietuvoje.

Labai ryški nuolaidų politika valstybės santykiuose su privačiais ūkininkais. Valstybė nutato ūkio politikos linkmę, bet nepanaudoja priemonių prievartai varyti į valstybinius ar kolektyvinius ūkius. Net ir turto nusavinimą vadina švelniai — socializacija. Tiesa, pokario metu milijonierius, kurių atsirado apie 15,000 šeimų, grynai politiniais sumetimais apėjo papildomais mokesčiais, bet jų turto nenusavino.

Gyvenimas Lenkijoje nelengvas, sunku suvesti galus su galais, bet šiuo metu jo srovė plaukia ramiai.

kas, važiuodamas bažnyčion, i vežimą pridėdamas maisto išmaldai. Aukštaitijoj pusėtinai tipinga buvo metinė duoklė, kurią pamenų iš savo tėvu. Jie buvo vidutinėliai, pusvalakiniai ūkininkai. Prieš pat Visų Šventės tėvas papiaudavo aviną ir abi užpakalines šlaunis, kurios ir turėdavo daugiausia mėsos, sukapodavo i "porcijas". Taip pat Visų Šventės išvakarėse motina iškepavo šviežios duonos. Atskirdavo dažniausiai tris kepalus, o tie Lietuvos kaimė keparnos duonos kepalai buvo dideli, kad aš, kol mažesnis, pamenu, nepajėgdavau pakelti. Tai tuos kepalus taip pat supiaustydavo i kebalus. Sudėjęs i maišus šios gerybės Visų Šventės rytą buvo sudedamos i vežimą ir važiuojama i miesteli (Anykščius). Ten ant Šventoriaus jau laukdavo išsiriktauvosios eilės, kurioms tos gerybės ir buvo išdalinamos. Kiek tekdavo matyti, niekas iš prašančiųjų ne likdavo apėitais, nes ir davėjų būdavo daug —kuone visi kaimynai ir daug daug parapijos ūkininkų vis ką nors atveždavo ir padalinavo.

Tai sudaro panašumą, kaip senovėje, pagonybės laikais lietuvių rudens derliaus dalį aukodavo dievams, kaip: jauvą pėdus, grūdus ar net smulkesnius gyvulių sudegindavo ant laužo.

Taip vėlesniais laikais lietuvis dalį savo rudens gėrybių paskirdavo šalpai.

Dabar vis daugiau žmonių buiriasi gyventi miestuose, tad savaimė keičiasi ir jų papročiai. Ypač išsivijojus lietuvių gyvenimas yra labai skirtingas. Tačiau vienas dalykas, kuris nenustoją savo aktualumo ir šiandien, tai šalpos tradicija. Ir dabar yra daug tautiečių, kurie įvairių gyvenimo aplinkybių įstumi i vargą ar nesveikata, yra reikalingi gerasirdžių rankos. Taip pat atsiranda ir kitokių reikalų, kur reikalinga pagalba.

Laimingai susiklostė, kad šiandien lietuviškoji šalpa yra įga vusi gerai organizuota forma.

Turime labai vertingą organizaciją — Balfą, kuris vykdo plačią išplėstą darbą, atsielėdamas pagal galimybę visur, iš kur tik išgirsta pagalbos šauksmą. Tačiau Balfas nėra kokia abstrakti ar kokiais pašaliniais resursais remiama institucija. Jis yra ne kas kita, kaip gerasirdžių, dosnių lietuvių sambūris. Mes džiaugiamės, kad didžioji dauguma išsivijojus lietuvių yra gražiai ekonomiskai įsikūrę. Jei mūsų senojų tėvynė nebūdavo atsitikimui, kad i duris pasibėdavo iš pašalpos prašantis būty būvės atstumtas, tai kaip dabar iš-

(Nukelta i 4 pusl.)

ir iš senio, kaip bepročio, nupirkusio aną butelį.

— Atrodė garbus senis, — tvirtino Kivis. — Bet niekas negali spręsti iš išvaizdos. Tačiau kam seniu buvo reikalingas tas butelis?

— Mano vyre, — kukliai pastebėjo Kokus, — jo tikslas galėjo būti geras.

Kivis piktai nusiuko: — Niekai! — jis sušuko. — Aš tau sakau, jis buvo sukčius ir priedo — senas asilas, nes labai sunku butelį parduoti už keturis santimus, o už tris — beveik neįmanoma. Suma labai smulki ir reikalas pradeda kvėpėti degesiais. Brrr! — Kivis pramurmėjo virpėdamas. — Tiesa, aš jį nupirkau už centą, nes nežinojau, kad yra dar smulkesnių monetų. Aš buvau pamišęs iš sielvarto. Niekada nebeatsiras toks kitas! Ir dabar, turis tą butelį, nusinėš jį i kapą.

— O, mano vyre! — sušuko Kokus. — Ar tau nebaisu išsigelbėti pačiam kito žmogaus pražūties kaina? Man atrodo, aš negalėčiau juoktis. Aš būčiau nusižeminusi. Aš būčiau nuliūdusi. Aš melsčiaus už tą, kuris turi butelį.

Tada Kivis, jausdamas, kad jį sakė tiesą, dar labiau supuko. — Nutilk! — jis suriko. — Jeigu tu patinka, tu gali liūdėti, bet šitai nepritinka gerai žmonai. Jeigu pagalvotum apie mane, tau būtų gėda.

Tai pasakęs, jis išėjo ir paliko Kokų vieną.

Ar jį turėjo galimybę parduoti butelį už du santimus? Jokios. Tą jį suprato. Bet jei ir būtų buvusi lochia, vyras ją ragino greičiau grįžti i kraštą, kur nebūvo mažesnio pinigų už centą. Ir štai sekančią dieną jo pasiaukojimo jos vyras išbėra ją ir palieka vieną.

(Bus daugiau)

ŠV. JUOZAPO PARAPIJA S. CHICAGOJE

75 metų gyvavimo sukakties proga

Chicago plieno fabriko rajone, toli į rytus ir pietus nuo miesto centro, yra lietuvių Šv. Juozapo parapija, kuri buvo padalyta į tris dalis: bažnyčios apylinkę, Bunside ir S. Englewood. Antroji dalis buvo trys mylios nuo bažnyčios, trečioji dalis 5-6 mylios nuo bažnyčios. Gaila, bet reikia pasakyti, kad antroji ir trečioji dalis pasidavė antplūdžiui jau seniai, bet bažnyčios apylinkė tik dabar baigiama uždusinti. Tačiau ši garbinga parapija kaip tik švenčia savo 75 metų gyvavimo sukaktį.

Garsus įsteigėjas

Ne ivena lietuvių parapija Chicagoje gali girtis, kad jos steigėjas yra kun. Mikas Pieža. Jis gyveno Šv. Jurgio parapijos klebonijoje ir nuykdavo į S. Chicagą atlaikyti šv. Mišų, organizuoti naujos parapijos. Pirmosios pamaldos buvo laikomos Tomaszewskį salėje. Jis parinko vietą, nupirko žemę, pastatė bažnytelę ir po trejų metų, 1903 m., išvyko kitur steigti lietuvių parapijos. Sakoma, kad jis yra įsteigęs aštuonias parapijas J. A. Valstybėje.

Dvejus metus parapija neturėjo klebono, bet kunigai, gyvenantieji Šv. Jurgio ir Šv. Kryžiaus klebonijose, aprūpindavo naujai įsisteigusią parapiją.

1905 metais atvyko naujas klebonas kun. Antanas Petraitis, kuris išbuvo iki 1931 ir paliko gražių ir įdomių įspūdžių parapijos gyvenime. Jis buvo didelių gabumų kunigas. Jis nuširdžiai dirbo parapijos naudai, bet atliekamą laiką skirdavo tokiems užsiėmimams, kaip astronomija, įvairių gyvulių auginimas ir paprastas gydymas.

Įdomus klebonas

Kun. A. Petraitis dienos metu mokė vaikus katekizmo, singuliuojantiems pritaikydavo vaistus, jaunus imigrantus sujungdavo vedybiniam gyvenimui, o naktimis studijuodavo žvaigždynus. Sakoma, kad jo teleskopas buvo vienas stipriausių Chicago apylinkėje ir vertas 6,000 dolerių. Prie klebonijos buvo įsirengęs observatorija.

Jo pasistatyta klebonija buvo vienas didžiausių namų toje apylinkėje. Ji buvo dideliame aptvartame kieme, gandydavosi visokie gyvulėliai. Matyt, kad kun. Petraitis domėdavosi visokiais Dievo kūriniais ir mokė juos auginti. Vaikai mėgdavo stovėti prie tvoros po pamaldų ir skaičiuoti povas, antis, ožkas ir kt. 1931 m. kun. Petraitis grįžo į Lietuvą ir prieš mirtį 1933 metais savo turta Vytėnuose, netoli Jurbarko, užrašė saležiečiams.

Po jo Šv. Juozapo parapijos klebonai buvo jau Amerikoje gimę ir augę kunigai. Pirmas jų buvo kun. Boleslovas Urba, Quigley, seminarijos mokytojas. Jis įvedė tikrai dideles permainas parapijos gyvenime. Jis įsteigė parapišią mokyklą, kurioje mokė seselės kazimierietės. Jis iškėlė bažnyčią ir padarė salę, gerokai aptvarkė aplėistą kleboniją. Iki 1934 metų kun. Urba gražiai tvarkėsi, kol buvo perkeltas kapelionauti į Šv. Kazimiero seserų vienuolyną.

Didelės pažangos laikotarpis

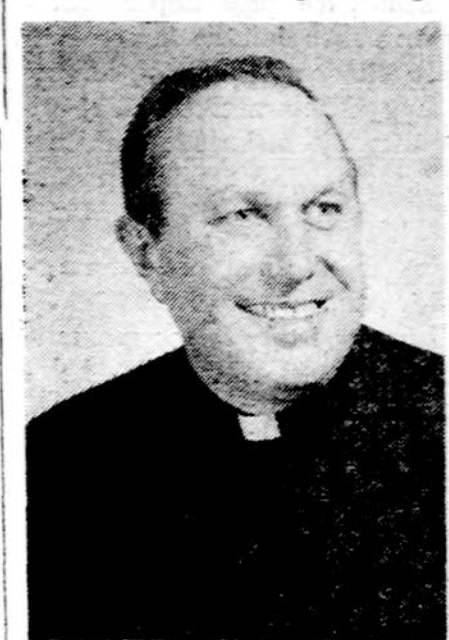
Kun. Pranas Vaitukaitis perėmė parapiją iš kun. B. Urbos ir sunkiai darbovosi, nes tai buvo depresijos metai ir apylinkės fabrikai buvo paleidę daug darbininkų. Tačiau kun. Vaitukaitis gražiai atliko klebono pareigas. 1938 m. rugpjūčio 17 d. mirė. Jis pirmasis klebonas buvo palaidotas iš Šv. Juozapo parapijos bažnyčios.

Kun. Mykolas Švaris perėmė pareigas rudenį 1938 metų, kai depresijos debesys pradėjo pa-

kilti ir parapijos darbininkai pradėjo stipriau remti parapiją. Bet kun. Švarliui neilgai čia teko būti klebonu, nes 1941 m. buvo perkeltas klebonu į West Pullman Sv. Petro ir Povilo parapiją.

1941 metų gegužės mėn. atvyko kun. Viktoras Černauskas, kuris savo laiką padarė didžiausias permainas parapijos gyvenime. Kun. Černauskas 1949 metais pastatė naują modernišką bažnyčią šalia klebonijos. Po ketverių metų surado lėšų pastatyti naują mokyklą ir kiek vėliau pilnai atnaujino kleboniją.

Tais pačiais metais parapija pradėjo augti. Keturis kartus daugiau parapičių prisidėjo prie parapijos ir šv. Mišų skaičius sekmadieniais gerokai pa-

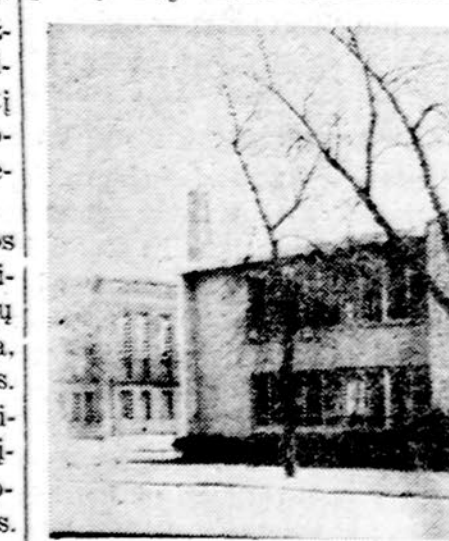

Kun. J. Gilbert, Šv. Juozapo parapijos klebonas

daugėjo. Trys tėvai marijonai buvo kviečiami kas sekmadienį aprūpinti gausėnčius parapičius. 1955 metais parapija gavo pirmą vikarą — kun. Petrą Paurazą.

Paskutinieji metai

Jei medžiagiška parapijos būklė kilo, organizacinė veikla taip pat sparčiai pagyvėjo. Atsirado moterų ratelis, paaugo Sv. Vardo draugija, jaunimo organizacija, skautai ir t. t. Nuširdus vikaras kun. Petras Paurazas irgi daug prisidėjo prie atnaujinimo parapijos. 1964 metais kun. Viktoras Černauskas buvo pakeltas prelatu. Tai buvo tartum apvainikavimas gražaus darbo Šv. Juozapo parapijoje. Bet tai buvo lyg ir smūgis parapijai, nes greitai po to prelatas Viktoras Černauskas gavo paskyrimą būti administrato-

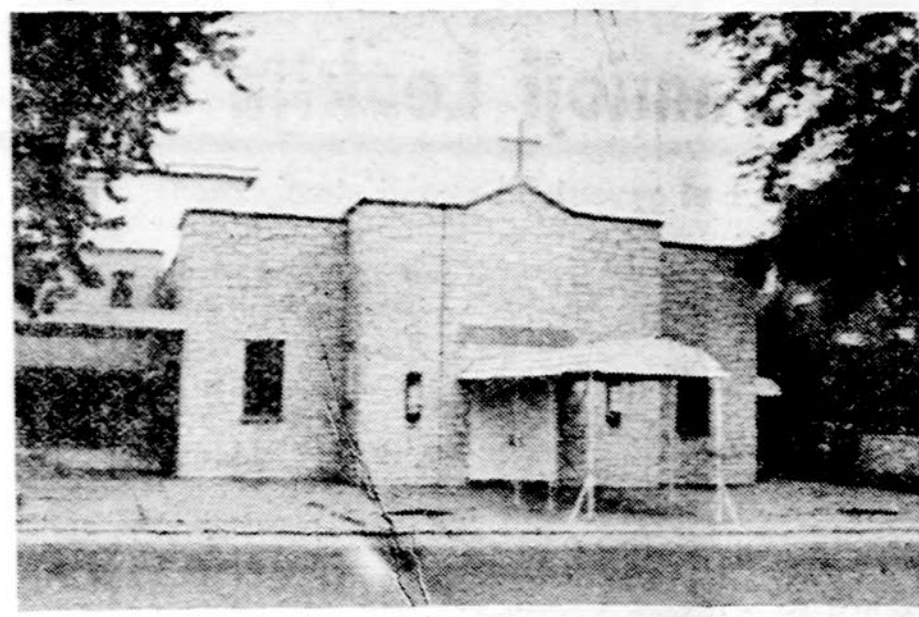
Šv. Juozapo parapijos modernišką mokyklą

TAURISIS PAPROTYS

(atkelta iš 3 pusl.)

eivijoj, ar būsime pasikeitę blogojon pusėn?

Lyg ir tradicija pakartodamas, Balfas į metų pabaigą, rudeniop, apie Visų Šventę Balf-as kasmet pasibeldžia, ar tai asmeniškai lankantis, kur salygos leidžia, nuo durų prie durų ar per spaudą kreipdamasis: Lietuvi, atmint, kad yra mūsų brolių tautiečių, patekusių į vargą ir reikalingu tavo paramos. Tokios Balf rinkliavos paprastai būna kartą metuose. Dėlto tokiame atvejui kiekvienam dera sudaryti meti-

Šv. Juozapo parapijos bažnyčia

rium švė. M. Marijos Gimimo parapijoj Marquette Parke. Prel. Jurgis Paškauskas jau sirgo ir buvo reikalingas pagalbos.

Naujasis Šv. Juozapo parapijos klebonas buvo kun. Vladas Urba. Jis energingai darbovosi, ypač sėkmingai pervedė parapiją per lotynų kalbos permainas į anglių ir lietuvių kalbas. Tuos liturginius pertvarkymus jis sumaniai vykdė. Be to, jis įsteigė mokyklos valdymo tarybą ir įdomiai vadovavo parapijos jaunimo sporto programai. Jo sveikata buvo silpna, ir 1972 metais kun. Vladas Urba buvo antras klebonas, palaidotas iš Šv. Juozapo parapijos.

Kun. Juozas J. Gilbert buvo paskirtas vadovauti parapijai.

Šiuo metu kaip tik jam tenka garbė suruošti 75 metų parapijos gyvavimo sukaktį. Tikrai reikia džiaugtis tuo entuziazmu, kurį rodo kun. Gilbert darbuodamasis parapijoje ir dabar planuodamas parapijos jubiliejinę šventę.

Parapijos jubiliejus

Sukaktuvių paminėjimas vyks ta ateinantį sekmadienį, 4 val. po pietų, spalio 23 d. Vyskupas William P. McManus, Chicago arkidiecezijos augziliaras, koncelebruos iškilmingas šv. Mišias su klebonu kun. Juozu Gilbert, kun. P. P. Činiku, MIC, kuris laikė primicijas Šv. Juozapo parapijoje, kun. Jonu Malin, Marijos aukštesniosios mokyklos kapelionu ir mokytoju, Sv. Juozapo parapijos auklėtinu, ir kunigu Petru P. Paurazu, St. Adrian parapijos vikaru ir buvusiu pirmu Sv. Juozapo parapijos vikaru. Pamokslą sakys kun. P. P. Činikas, MIC, "Draugo" dienraščio administratorius.

Abejotinas parapijos likimas

Per 75 metus visa eilė lietuvių kunigų darbovosi Sv. Juozapo parapijoje ir nešė dvasinę paguodą parapičiams. Lietuvių bei kiekviena lietuviška parapija yra didelis ramstis. Ji yra centras, apie kurį sukasi lietuviškos organizacijos.

Šv. Juozapo parapijos modernišką mokyklą

ne duoklę ir bent "avino šlaunį", kaip seniau lietuvis ūkininkas, skirti saviškių šalpai. Ir jau nežinia, kaip beturetume būti nu skurdę, jei bent "riekės duonos", t.y. bent keleto dolerių, nebegalėtume surastį šiam reikalui.

Salpa tai gražus ir taurus nuo senovės tarp lietuvių prigijęs paprotys. Yra kilnu ši paprotį palaikyti ir remti. Rišant gi šią lietuvišką tradiciją su Visų Švente, čia yra simboliška dar ir tai, kad ant rytojaus po tos šventės teka Vėlinių diena, kuri lyg ir primena, kokia prasmė yra savo turtelį jau taip spausti, net nebeįstengiant atjausti į vargą patekusiųjų.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Washington, D. C.

BALFO SKYRIAUS
SUSIRINKIMAS

Spalio 19 dieną Washingtone įvyko vietinio BALFO skyriaus susirinkimas Elenos ir dr. J. Balio rezidencijoje. Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. Antanas Vasaitis, pakviesdamas susirinkimui pirmininkauti Bronių Michelevičių ir sekretoriauti G. Gentenę. Pirmininkas suglaustai nušvietė skyriaus veiklą, o išdinkas Paulius Labanauskas pranešė apie išdą: gautą pelną iš suruošto pikniko (drauge su Washingtono Lietuvių Bendruomenės apylinkė), nario mokesčio ir kitokias pajamas bei išlaidas. Šiuo metu skyrių sudaro 65 nariai. Pagrindinė šio susirinkimo diegotvarkės tema buvo naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai, nes dabartinis skyriaus pirmininkas A. Vasaitis su žmona Faustina greitai laiku palieka Washingtoną ir tolimesniai gyvenimui keliasi į Maine valstiją, kur jie jau turi išgiję namus netoli Putnamo lietuvių seselių sodybos.

Į naują skyriaus valdybą vien-

kia ir Sv. Juozapo parapijos, kur tiek daug lietuviškų maldų buvo sukalbėta, tiek lietuvių pakrikštyta ir palaidota.

Vis dėlto reikia dėkoti Dievui už ligi šiol suteiktas malones per Sv. Juozapo parapiją ir visus kunigus bei vienuoles, kurie per tuos 75 metus aukojosi So. Chicagoje, toje beveik užmirštoje lietuvių kolonijoje. P. P. C.

balsiai buvo išrinkti dr. Jonas Balys — pirmininku, Elena Jurgeliene — vicepirmininke, Paulius Labanauskas — išdinku ir Aldona Michelevičienė — sekretorė. Dr. Jonas Genys ir rašytojas Antanas Vaičiulaitis sutiko su daryti skyriaus revizijos komisiją. Susirinkimo dalyviai buvo Balfų nuosėdžiai pavaisinti tauriais gėrimais ir kavute su pyragais. Be to, dr. Balys įteikė Washingtono Balfų skyriui auką — 50 dolerių čekį. (am)

Lake Worth, Fla.

LIETUVIŲ KLUBE

Jau nuo senų laikų Lake Worth gyvena didokas būrys lietuvių. Prieš šešerius metus čia įsisteigė Lietuvių klubas, kuris gražiai reiškiąsi. Pažymėtina, kad dabartinis klubo pirm. kun. A. Senkus Lake Worth apsigyveno 1963m. sukios ligos verčiamas. Po keletrių metų, gero klimato veikiamas, jis atgavo sveikatą ir energiją ir dabar gana gerai jaučiasi.

Kiekvienais metais pas kun. A. Senkų atvažiuodavo žiemoti kunigų seminarijos laikų draugas prel. Jonas Balkūnas, kuris daug prisidėdavo prie lietuviškos veiklos. Perėitų metų gegužės 30 d. į Lake Worth'o Sv. Širdies bažnyčią vyskupas atkėlė vikaru kunigą Vincą Andriūšką, kuris tuoj įsijungė į lietuvišką veiklą. Visi trys kunigai artimai susidraugavo su Lake Wortho lietuviams ir tapo aktyviais Lietuvių klubo nariais.

Kaimyninės lietuvių kolonijos

retkarčiais kviesdavo Lake Wortho lietuvius kunigus tautinių švenčių progomis atvažiuoti lietuviškas pamaldas ir sukaltėti invokacijas. Tuo tarpu Lake Wortho lietuvių tautinių švenčių progomis dažnai turėdavo net labai iškilmingas lietuviškas pamaldas, kai jas koncelebruodavo trys arba keturi lietuvių kunigai.

Laikui bėgant ir aplinkyboms besikeičiant Lake Wortho lietuvių šiais metais neteko net dviejų kunigų. Prel. J. Balkūnas šią vasarą įstojo į Pranciškonų vienuolyną ir apsigyveno St. Petersburge, Fla., šio vienuolyno poilsio rezidencijoje. Dr. kun. V. Andriūška spalio 6 d., vyskupo įsakymu, išvyko į Homestead bažnyčią, Fla., kuri randasi už 9 mylių į pietus nuo Lake Wortho.

Lietuvių L.W. klubo narius šie nemalonūs įvykiai labai pritrėnkė.

Palankioms aplinkyboms susidėjus, ši spraga ateityje bent dalinai gali išsilyginti. Be to dr. kun. V. Andriūška, Lietuvių L.W. klubo jam suruoštame šauniame atsisveikinime — išleistuvėse pažadėjo su klubu nenutraukti ryšių, būtent: jis pažadėjo atvykti į klubo ruošiamas didžiasias šventes ir bent retkarčiais pabendrauti su mumis. Tikimės, kad dr. kun. V. Andriūška savo pažadą išpildys ir linkime jam geros sėkmės naujoje vietoje.

Sekantis Lietuvių L.W. klubo susirinkimas įvyks 1975 m. lapkričio 8 dieną, antrą val. p.p. Carpenter's Hall patalpose, 611 Lucerne Ave. Lake Worth, Fla. V. Zanavykas

EGG STORE

DABAR TIK ŠIUO ADRESU:

6190 South Archer Avenue Telefonas — 284-8704

Nuo pirmadienio iki penktadienio 9 val. ryto iki 8 val. vak.; šeštadieniais nuo 9 v. ryto iki 6 v. vak.;

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet

NEPAPRASTAI DAUG SUTAUPYSIT PIRKdami PER ŠI MŪSŲ IŠPARDAVIMĄ, MININT MŪSŲ

DVEJŲ METŲ SUKAKTĮ

NUO KETVIRTADIENIO, IKI SEKMADIENIO, SPALIO 23-26

SPECIALUS MICHIGAN OBUOLIŲ IŠPARDAVIMAS

McINTOSH ir JONATHAN	bušelis \$2.95
RED DELICIOUS, GOLDEN DELICIOUS, RED ROME, WINESAP ir IDA RED	bušelis \$3.95
KRIAUSĖS — California Bartlett	5 sv. \$1.00
SVOGŪNAI, vidutiniai	sv. 10 ct.
BALTAS GRAPEFRUIT	sv. 10 ct.
TANGELOS	sv. 10 ct.
ACORN, BUTTERNUT, HUBBARD SQUASH	sv. 8 ct.
ŽIEMINIAI KOPŪSTAI	sv. 8 ct.
MORKOS	sv. 8 ct.
CAULIFLOWER	sv. 29 ct.
BROCCOLI	sv. 29 ct.
SPANGUOLES	sv. 29 ct.
MELLOW CRISP LAŠINUKAI	sv. \$1.49

CLAUSSEN AGURKAI	quart 79 ct.
EKSTRA DIDELI KIAUŠINIAI	tuz. 59 ct.
(nedaugiau 3 tuz.)	
MAŽI KIAUŠINIAI	3 tuz. 99 ct.
(nedaugiau 6 tuz.)	
GRYNAS MEDUS	5 sv. \$3.75
DIDELI WALNUT RIEŠUTAI	sv. 49 ct.
1% PIENAS	galionas 99 ct.
HALF & HALF	4 pints \$1.00
TAFFY APPLES	3 už 39 ct.
YOGURT	penkios 8 uncijų dėžutės \$1.00

KUPONAI — ISSIKIRPKITE

No. 1 IDAHO BULVES	INDIAN SUMMER
10 svarų 99 ct.	APPLE CIDER
Reg. — \$1.49	galionas 99 ct.
(Sutaupysite 50c.)	Reg. — \$1.69
October 23rd to 26th	(Sutaupysite 70c.)
	October 23rd to 26th

VYSKUPŲ KONFERENCIJOS ATSAKYMAS PROF. DR. J. PIKŪNI

Prof. dr. Justinas Pikūnas parašė laišką Amerikos katalikų vyskupų konferencijai dėl religijos persekiojimo Sovietų okupuotoje Lietuvoje. Šiomis dienomis jis gavo atsakymą iš tos konferencijos prezidento, Cincinnati arkivyskupo Joseph L. Bernardin, kuriame sakoma, kad ir daugiau panašių laiškų gauta ir todėl jis yra numatęs tuo reikalu sukviesti keletą pasitarimų, kad galėtų tuo klausimu pilnai susipažinti. Šią problemą taip pat tyrinės kun. Bryan Hehir (International Office of Department of Social Development and World Peace of the U.S. Catholic Conference). Laiške toliau sakoma, kad bus pasitarta ir su asmenimis, kurie žino apie situaciją Lietuvoje, ir žiūrės ką gali šio krašto bažnyčia šiame reikale padėti.

Taip pat dr. J. Pikūnas yra gavęs atsakymą ir laišką, kurį jis parašė prezidentui Fordui, ryšium su Helsinkio konferencija. (sln)

TRUMPAI

— Dviejų dienų studentų ateitininkų suvažiavimas vyks Detroit. Lapkričio 1 d. (šeštadienį) programa vyks Detroito universitete ir sekančią dieną bus pamaudės Dievo Apvaizdos bažnyčioje, suvažiavimas užbaigimas Kultūros centre.

— Balfo rinkliava, rinkliavos vadovės E. Paurazienės teigimu, jau davė gerus rezultatus, tačiau dar yra dalis Detroito aplinkės lietuvių, kurie dėl įvairių susidėjusių aplinkybių savo aukos neįteikė. Aukos bus priimamos visą spalio mėn., jas galima įteikti skyrėms valdybos nariams, rinkėjams arba pasiūti rinkliavos vadovės adresu, kuris jau buvo skelbtas Detroito žiniose.

— Šv. Kazimiero lietuvių parapijos Windore tradiciniai pietūs įvyks lapkričio 2 d. tuoj po 11 val. Šv. Mišių parapijos patalpose. Detroito ir Windsor laikas yra tas pats. Klebonas kun. Dom. Lengvinas ir parapijos taryba kviečia detroitiečius, kaip ir kasmet, gausiai dalyvauti parapijos šventėje ir paremti šiv lietuvišką salelę Kanadoje. Apie dalyvavimą prašo pranešti Joanai Kurienai tel. 969-6131 arba klebonui tel. 256-9944.

— Atostoginės konferencijos programa, kurią savo nariams ruošia Pasaulio ir Amerikos inžinierių — architektų sąjunga, Detroito skyrus prašo savo narius rezervuoti savo šeimoms atostogas tam laikui. Atostoginės konferencija vyks vasario pabaigoje ir kovo pradžioje Floridos St. Petersburg apylinkėje. Be akademinės programos dar numatomas golfas, meškeriojimas ir poilsis prie maudymosi baseino. Detroito inžinieriai ir architektai šiai konferencijai registruojasi pas skyrėms valdybos narius: Al'fą Šukį, Jurgį Mikailą arba Vacį Urboną.

— Tradicinis rudens balius, kurį ruošia Lietuvių namų draugija ir Dariaus — Girėno klubas, įvyks jau ateinantį šeštadienį, spalio 25 d. savuose namuose. Meninę dalį atliks Algirdas Pėsys ir solo dainuos Danutė Petronienė. Po vaišių šokiai, kuriems gros P. Padolskio orkestras. Startus užsiskaityti D.—G. klube. Auką vienam asmeniui 10 dol. Pradžiai 7:30 val. Tvarką apylinkėje prižiūrės viešoji Detroito policija (bet ne samdyta privati policija).

— Dievo Apvaizdos parapijos statybos fondui po 100 dol. aukoją: Algis Bražėnas, Ant. Muriņas ir Antanas Racka. Be to, me-

deliams sodinti bažnyčios ir Kultūros centro aplinkoje aukoją taip pat po šimtinę: D.L. K. Birutės draugijos skyrus, Leonas ir Danutė Petroniai.

— Šv. Antano parapijos altoriaus draugijos parengimas spalio 12 d. praėjo su pasisekimu, gauta pelno, kuris paskirtas parapijos reikalams. Klebonas kun. Kaz. Simaitis dėkodamas rengėjams ir dalyviams, kartu skatina parapičius įsijungti į altoriaus draugijos veiklą.

— Lietuvos vyčiai netolimoje ateityje prie Dievo Apvaizdos bažnyčios pastatys metalinį kryžių, kuris kainuos 5,000 dol.

— Petras Bukšyns, Pilėnų stovyklavietės komendato pavaduotojas, yra aktyvus Svyturio kuopos šaulys ir šią vasarą Pilėnuose prie įvairių statybos darbų yra idėjas daug savo poilsio valandų.

— Medelių sodinimo šventėje spalio 18 d. Pilėnuose, nepai-

Detroito Gabijos tuntu tautininkė Liuda Rugienienė.

Nuotr. J. Urbono

sant blogo oro (šalta, lijo ir vėjuota), dalyvavo 10 Svyturio jūrų kuopos šaulių ir 5 svečiai. Jie pasodino 28 klevus, kuriuos Pilėnams paaukojo Lietuviškas kaimas.

— Koncertą - balių Žiburio lituanistinės mokyklos naudai ruošia mokyklos tėvų komitetas lapkričio 8 d. 7 val. Kultūros centre. Dainuoja jauna, gabi ir daug žadanti solistė Anita Pakalniškytė iš Toronto. Ji dar gana jauna, paskutinėje gimnazijos klaseje, bet jau yra laimėjusi: 252 medalius, 42 trofejas, 43 stipendijas ir vieną "Rose Bowl". Iki šiol dainavo 38 koncertuose. Nepraleiskime progos pasiklausyti šios labai garsėjančios dainininkės ir tuo pačiu paremimo lietuvišką mokyklą. Šokiams gros padidintas Rimo Kaspučio orkestras. (sln)

— Į Romą buvo atvykę daugiau kaip du tūkstančiai Lenkijos katalikų šventųjų metų maldininkų. Tautiniam Lenkijos katalikų suvažiavimui Romoje šventųjų metų programa vadovavo du Lenkijos kardinolai — Varšuvos arkivyskupas Višinskis ir Krokuvos arkivyskupas Wojtyła, apie dvidešimt vyskupų ir daugiau kaip šimtas kunigų.

Spalio 10 d. St. Christopher bažnyčios salėje įvyko solisčių Barnett ir Petronienės koncertas. Iš k.: Kim Barnett, akomp. Richard Meier, sol. šaul. Dana Petronienė, šaulių kanklininkų adm. Emilija Kutkienė ir Ina Asminaitė. Nuotr. K. Sragausko

Spaudos konferencija su Svyturio jūrų šaulių kuopos vadovybe jų stovyklavietėje Pilėnuose. Sėdi iš kairės Stasys Garliauskas, Vladas Selėnis, pirm. Alfa Šukis, Antanas Sukauskas ir Antanas Grinius. Stovi Pilėnų komendantas Stepas Lungys ir kuopos valdybos narys Klemensas Urbšaitis. Aprašymas tilpo praėjusio ketvirtadienio Druage. Nuotr. A. Griniaus

KRAŠTAS UŽ KORALŲ UŽTVAROS

Buriuotojų išpuščiai

B. STUNDZIA

niai buvo perkelta į Belmopaną, kur dabar vyksta statybos.

Krašto geografija

Salos ilgis 174 mylios, vidutinis plotumas apie 50 mylių, plotas 8,867 kvadratinės mylios.

Pusė krašto sudaro kalnai.

Iš jūros pusės pakrantę juosia antroji savo didumu pasaulyje koralų rifų užtvara, kuri yra nuo kranto 16-60 mylių atstumu. Tarp kranto ir užtvaros yra gausu mažų salelių, povandeninių kanalų, seklių. Didžiausia sala Ambergris yra tokio dydžio kaip Bar Badas. Saloje yra ir San Pedro miestelis. Ta jūros dalis, kurią uždarą koralų rifas, pasižymi žuvingumu, todėl nemaža žuvalų atvyksta iš S. Amerikos.

Krašto klimatas beveik tropinis; vidutinė temperatūra apie 26 laipsniai C. Drėgmės vidurkis 83 proc. Jūros pakrantės vėdina vėjas, kuris beveik pastoviai pučia.

Istorinės žinios

Pirmiausia šiek tiek duomenų apie Belize (Britų Honduras).

Kraštą apima pietrytinę dalį Jukatano pusiasalio.

Ispanai šio krašto visiškai neuzėmė, kadangi buvo turtingųjų ištekliais vietų, be to, nelabai juos viliojo nežengiamas džunglės ir mangrovų pelkės. Apie 1600 metus į dabartinę Belize miesto vietą atsikraustė medkirčiai iš Anglijos. Ispanai kelis kartus nesėkmingai bandė įsibrovėlius iškraustyti. 1862 metais vietovė pasidarė britų kolonija.

Kai P. Amerikos kraštai tapo nepriklausomi, Gvatemala ketino Belizę užimti ir net dabar Gvatemalos žemėlapiuose parodoma, kad Belize yra viena iš šios valstybės provincijų.

Belizėje yra apie 130,000 gyventojų. Kadangi gyventojai vie ni negali atsispirti Gvatemalai, todėl negali būti visiškai nepriklausomu kraštu. Jų savivaldą remia britų valdžia.

Oficiali kalba yra anglų, bet atrodo, kad daugumas vietinių, ypač majų kilmės, moka ispaniškai. Tik su vietiniais juodkiais nebuvo įmanoma ispaniškai susikalbėti.

Nuo 1961 m. kraštas viduje tvarkosi savarankiškai, tik gyvenybė ir užsienio politika liko britų gubernatoriaus žinioje. Sostinė iš Belize miesto nese-

— truputis žuvies ir vaisių. Lietavietė metu galima po valtimi išsimiegoti. Be to, nereikia rūpintis ir šildymu.

Apsukriam žmogui atrodo, ten yra galimybių prasimušti. Bet mūsų tautiečiai vargiai jau būtų ilgiau čia išsilaikę. Visi anksčiau ar vėliau būtų atsirađę S. Amerikoje. Taip, kaip iš Sovietų Sąjungos išvažiuojo į Izraelį žydai — kažkaip jie S. Amerikoje atsiburia.

Belize mieste nebuvo kas daryti. Per pusdienį viską apžiūrėjau. Aplankiau vieno bendradarbio uošvius. Gyveno tokiame apšepusiam dviejų aukštų name. Jis buvo jau 90 metų, bet dar vertėsi dantisto praktika. Man užėjus, turėjo vieną juodųjų pasisodines ir, ją išžodinęs, dantis tvarkė. Tik šviesa tame kambaryje buvo apgailėtina. Įdomu, kokios vertės buvo jo darbas.

Į kelionę

Jachta iš Belizės pasuko į pietus, įplaukė į Didelę upę ir sustojo prie to paties vardo kaimo. Prieplauka susidėjo iš keliolikos metrų supuvusios ir išgriuvusios krantinės ir dviejų nežinia kam vartojamų baržų. Keista, kad, vaikščiojant ant tų baržų, mūsų užpuolė blusos. Ir ne paprasčiausios, bet tokios lyg kudlotos. Kadangi krantinė buvo išgriuvusi, tai jachtai teko prisilieti prie tų baržų ir per jas reikėjo lipti į krantą.

Kaimas atrodė labai prastai. Namai, pastatyti iš medžio, labai aplesi ir priminė senus lietuviškus tvartus.

Kolai jachta stovėjo upėje, išsirušiau dienos išvykai į apylinkes.

Pagavau lengvą sunkvežmį ir nuvykau į Mango kaimą, netoli Mango upės. Šis kaimas atrodė dar blogiau, negu anksčiau matytas. Daugumas namų pastatyti ant polių. Nesiteiravau, ar tai dėl vėdinimo ar dėl uraganų sukeltų bangų, kurios nusirita toli nuo kranto ir pridaro daug nuostolių. Iš tolo atrodė, kad daug namų negyvenami. Bet sunku pasakyti, ar taip buvo. Karštis ir drėgmė neleido man ilgiau vaikščioti ir teirautis.

Patraukiau prie Mango upės. Pakraštyje gulėjo ištrauktos iš vandens valtys, o prie jų pavėsyje vartėsi keletas mulatų. Tokie jau vargšai atrodė. Kelnės suplyšusios, marškinių viena rankovė ilgesnė.

Gyventojai ir jų verslai

Gyventojai yra rasių mišinys. Arčiau jūros krantų dažniausiai sutinkami negrai, o toliau, krašto gilumoje, gyvena majų kilmės indėnai. Miestuose gyvena ir europiečių, daugiausia anglų.

Švietimas tvarkomas pagal anglų sistemą. Belize miesto gatvėmis mažiau daug uniformuotų mokinių, skubančių į mokyklas.

Susisiekimai prastai. Nėra geležinkelio, o šiaip kelių nedaug, bet ir tie patys per lietingą laikotarpį būna užtvindyti. Patikimiausia keliavimo priemonė yra lėktuvai ir nedažnai pasitaikantys laivai, o taip pat autobusai arba sunkvežimiai.

Daugiausia verčiamasi žemės ūkiu. Auginama cukrausvėdrės, citrininiai vaisiai, ryžiai, bananai, pupelės kukurūzai. Yra ūkių, auginančių gyvulius, ir yra užsiamančių žvejyba, miško medžiagos išvežimu ir dirbančių keliuose fabrikuose.

Metinės darbininkų pajamos apie 400 dolerių (JAV).

Yra atvykstančių turistų, dažniausiai iš S. Amerikos, kurie žuvaluja, medžioja arba lanko majų istorinius pastatus, kurių šiame krašte yra nemažai.

Bendras išpuščis ne koks. Karšta, neturtas ir stoka švaros. Gyventojai, ypač juodieji, nepasižymi darbštumu arba iniciatyva. Dažnai matydavau paupy drybsančius prie valčių arba medžių pavėsyje su kiauromis kelniomis vyrus.

Gal ir neblogas toks lengvas, bet rūpesčių gyvenimas. Apsirengimui užtenka kelnų, o valgyti

kojas, harpūnus, užrakino automobilį, ir atsistūmė nuo kranto. Tiesa su jais atvažiuojo vienas jaunas mulatas pasliuko krante ir matomai pažadėjo saugoti jų automobilį.

Nustebau, kad luotas buvo toks greitas. Matyti vietiniai cailidės buvo kartu ir neblogi laivų statybos architektai.

Upėje nieko įdomaus nematėme. Iš abiejų pusių augo tankūs mangrovų ar kitoki medžiai, kurie saugojo, kad tas nebandytų įsiveržti į krantą. Pagal vietoje buvo apie 20 metrų gilumo. Vargas būtų tam, kas turėtų brautis per mangrovų šaknis, kurios nežinia kaip giliai mirko vandenyje.

Upę paplatėjo ir, prieš išeinant į jūrą, sudarė nemažą lagūną, maždaug 2-3 km. ilgio ir plotio. Kadangi teko varytis prieš vėją, tai gerokai sušlapome.

Prie salos priplaukėme iš "užpakalio", lisdami tarp krūmų padarytais vandens takais.

Sustojome prie liepto, pasiošėme savo daiktus ir per krūmus išsindome į smėlėtą aikštę. Lyg kažkas netikėtai! Per visą salą ėjo siauras cementinis šaligatvis, kurio abiejose pusėse stovėjo apie keliasdešimt trobelių. Visos jos prastai atrodė. Pasirodė, kad saloje, šalia vietinių gyventojų, daugiau indėnų, buvo kelios baltųjų šeimos. Nežinau tik, ar tai vasarotojai ar pastovūs gyventojai. Bet saloje nebuvo iš ko pragyventi, todėl turėjo būti vasarotojai.

Prie prieplaukos buvo ir elektros stotis, kuri vietos gyventojams tiekė elektros energiją. Tik neįsivaizduokite stoties, kokią matote savo aplinkoje. Tai metaliniu stogu pasiūrė, apie kurią gulėjo surištos metalinės staltiesės. Vieno stoties "mechaniko" kojos tur būt visus metus buvo neplautos — matyti alyvuotos. Net prie stoties atėjusios pasėdėti moterys iš jo juokėsi.

Ir aš ten laukiau, nes norėjau surasti luotą ar valtį ir grįžti atgal į jachtą. Saloj susipažinau su vienu Amerikos lenku, kuris Karibų jūroje supirkinėjo žuvi ir mokė vietoje žvejus, kaip jie turi paruošti prekę, skiriamą JAV-bių prekyvietei. Gerai būtų perkant žuvi žinoti, kad ji pagauta Karibų jūroje, kur vanduo dar, pagyginamai, beveik neužterštas.

Ir aš ten laukiau, nes norėjau surasti luotą ar valtį ir grįžti atgal į jachtą.

Saloj susipažinau su vienu Amerikos lenku, kuris Karibų jūroje supirkinėjo žuvi ir mokė vietoje žvejus, kaip jie turi paruošti prekę, skiriamą JAV-bių prekyvietei. Gerai būtų perkant žuvi žinoti, kad ji pagauta Karibų jūroje, kur vanduo dar, pagyginamai, beveik neužterštas.

Įdomiai padarytos jų valtys. Iš tikrųjų tai išskaptuoti luotai. Hondure dar esama storų medžių, kurių skersmuo metras ar daugiau. Vietiniai tvirtina, kad iš tų medžių padaryti luotai išlaiko per tris kartus. Gerai yra gauti senelio palikimą.

Vienas mulatas siūlė mane per pusvalandį nuirkuoti į Placencia salą, kuri yra Mango upės žiotyse.

Į tą salą buvo apie 7-8 kilometrai. Aš nusiukučiau iš jo, nes tuo metu buvo potvynis, ir jis prieš srovę negalėjo nusivaryti per pusvalandį. Tegu srovė buvo ir nestipri, bet vis vien reikėjo kelių valandų. Be to, jo luotas buvo nedidelis ir atrodė įskilęs. Dar viena priežastis privertė mane susilaikyti. Aš tų žmonių nepažinojau. Ir kas surastų, kur vienas užsienietis dingo... O jeigu baltasis kur trankosi, tai ir pinigų turi!

Placencia salą

Man su tais mulatais besiginčijant, atplaukė didelis luotas su užbortiniu varikliu. Priešs prie to luoto savininko, pasiteiravau, ar jis nesirengia plaukti į Placencia salą. Sulygome 10 Belizės dolerių. Tuo pačiu metu prie brant atsirađo aplūžęs automobilis su Teksas valstijos ženklais. Au tomobilyje buvo trys jauni vaikinai. Pasiteiravus, ką jie ketina daryti, pasisakė, norį nusi-gauti į Placencia žvejoti. Sutarėme plaukti kartu, nes buvo saugiau ir pigiau.

Netrukus jie sumetė į luotą savo mantą, šnorkelius, varles

Jau artėjo vakaras ir pradėjo mane pavežti vyras vis dar nesirodė. Vienas elektros stoties tarnautojas, kuris prie pat stoties gyveno, bandė surasti kita vyrą, bet matyti nieko neradė. Po 10-15 minučių laimė. Vėdilo taryba buvo ninkas, kuris de 10-15 minučių buvo net kokie 5 kilometrai ir reikėjo plaukti per kampan dides plaukos. Galvojan ar tas vyras sutemus nepaklys tarp sėly ir j-lanku.

Paliekame Didelę renę. Ryto'aus dieną, po trumpo pasiruošimo, išėjome į jūros pakraščius. Blogiausia, kad negalėjome papildyti maisto a'sargų, ypač daržovių, kurių trūkumą jautėme per visą kelionę.

Nutarėme sustoti prie vienos mažos salelės, netoli vieno iš praėjimų pro rifų užtvaras. Ši salelė buvo maždaug už 30 jūrmylių nuo kranto. Kadangi tos vietos jūrlapiai nėra tikslūs, tai mūsų mergina pasilipo iki pusės stiebo ir stebėjo, ar kur nepamatys po vandeniu pasislėpusių koralų ketery.

Prie salelės išsimaudėme. Kapitonas, apsišarvavęs ir apsiginklavęs povandeninei medžioklei, paprašė mane, kad su valtimi į pasaugojimą. Pagavo jis vieną nedidelę žuvi. Tačiau vėliau j ryklis užėjo — vos spėjau prie jo prisirišti, o jis laiku įsikūrė į valtį.

Paikę salelę, suradome pakan kamai gilų išėjimą į atvirą jūrą. Pasatų vėjas gerai traukė, todėl ėjome su visomis burėmis.

Nuplaukus toliau nuo rifų užtvaros, prasidėjo priprastas ant laivo gyvenimas.

Mūsų motorburinės jachtos įgula susidėjo iš trijų asmenų ir automato Oskaro. Tie trys buvo kapitonas, jo mergina ir šių ciliųjų autorius Oskaras visą laiką be sustojimo vairavo. Ir vairavo gerai, bent mes negalėjome jam prilygti. Be to, jam nereikėjo nei valgyti duoti, nei miegoti, jis energiją sau sėmėsi iš baterijų.

Bet Oskaras vienas nemėgo būti, todėl visi trys, kas keturios valandos pasikeisdami, sėdėdavome prie jo. Ir taip dieną ir naktį.

Kai prieš metus su ta pačia jachta buriavau, tai Oskaras streikavo.

Pasatų vėjas puitė išsijuosęs, tad greitai varėmės pirmyn.

(Nukeita į 6 pusl.)

Dalis Detroito skautų-čių, kurie lapkričio 22 d. minės savo veiklos 25 m. sukaktį. Matyti E. Sventickas, A. Sventickienė, M. Alkevičiūtė, A. Paškus, I. Sventickaitė ir R. Selenis. Nuotr. J. Urbono

PUTKI DOVANA SVENCIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

1816 d.

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBES

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Naujasis Testamentas yra praktiško formato 1816 metų viena vertimas padarytas grašis lietuvių kalba. Mecenatė 1816 metų orduodams prieinama kaina

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina — \$5.00

Illinois gyventojai prašomi pridėti 50 centų mokesčiama ir p-dantumul: (kitur gyvenantieji pridėkite 25 centus)

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskit užsakymus:

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

LIETUVOS DUKTERŲ VAKARAS

Lietuvos Dukterų dr. ja šeštadienį Jaunimo centre surengė savo rudens vakarą — balių, susirinko apie 420 svečių. Atidarė R. Smolinskienė, pakviestą pirmininkę E. Kiečienę pravedė balių. Pirmininkė pasiūlydama gausiais svečiais, ypač tais, kurie visus ligi šiol rengtus 12 balių lankė. Sveikino ir linkėjo smagiai praleisti vakarą. Maldą sukalbėjo kun. F. Gureckas, draugijos dvasios vadas.

Valdybą dabar sudaro pirm. E. Kiečienė, narės H. Žitkienė, I. Kerelienė, H. Bagdonienė, Pr. Masilionienė, A. Maciukevičienė, E. Paketurienė, R. Smolinskienė, G. Talandienė, Br. Kazlauskienė, R. Bagdonienė, M. Edelelienė, banketo proga suorganizuavusios laimėjimas ir šaunią vakarienię. Tam pagelbėjo didelė draugijos narių moterų talka: P. Prankienė, O. Žilionienė, M. Diėpinigaitienė, A. Vepštienė, St. Stočkutė, B. Šileikienė, B. Mikulskienė, Guobužai, R. Bagdonienė su sūniumi, E. ir V. Paketuriai, D. Gerštkienė, S. Pūrienė, J. Skama, O. Lukienė, R. R. Prancienė M. Gotceitienė, J. Kloviškienė, J. Koliienė, E. Kontienė, A. ir A. Akelaitis, R. Dapkutė, M. Maciežienė, L. Edelytė, M. Kripkauskienė, E. Zapustienė, S. Petrelienė, I. Dekowsky, A. Kaminskienė, L. Grumalaitienė, A. Totoraitienė, R. Kazlauskienė, Brazdžiūnai. Meninę programą paruošė J. Cijūnėlienė, dalyvavo A. Gudis, R. Šaraušienė, K. Buinevičienė, Br. Juodelis, M. Kaziauskas, A. Breimeris, J. Jakaitienė, D. Grybauskienė. Jie suvaidino komediją "Prie dangaus vartų". Tai Lemonto scenos mėgėjų grupės pastatymas. Pradžioje J. Cijūnėlienė paskaitė savo humoristinį eilėrašį "Košė". Komedija buvo šeimų ir visuomeninėmis aktualijomis. Publika plojo ir juokėsi.

Pasivaikinę svečiai galėjo pasisukti, grojant L. Bichevičiaus orkestrui. Muziką pratur-

tino savo skambiomis pramoginėmis dainomis sol. V. Stankienė.

Balius gerai pasisekė. Lietuvos dukterys Chicagoje turi gal netoli 600 narių. Jau įsikūrė nauji skyriai Washingtone, Detroito, Los Angeles, Seattle, Rockforde. Bendras narių skaičius 850. Bankete dalyvavo kun. V. Šimanskis iš Argentinos, dr. E. Saldukienė iš Washingtono ir daug kitų svečių.

J. Daugl.

GRAZIOS BENDRUOMENININKŲ ISLEISTUVĖS

Spalio 19 d. į Šarkos restoraną susirinko apie 50 Marquette Parko bendruomenininkų, kurie gražiai pagerbė ilgamečius LB darbuotojus Fabijoną Valinską ir Vincą Grėbliūną su poniomis. Pagerbimo pobuvį pradėjo LB Marquette Parko apylinkės valdybos pirm. J. Andreika, apgalvestaudamas, kad ilgamečiai bendruomenės darbuotojai F. Valinskas išvyksta į Wisconsiną ir V. Grėbliūnas — į Colorado. Juodvietę nuopelnai dideli.

Per išstius dešimtmečius juodu sąžiningai nešė patikėtą pareigą lietuvių išlaikymo baruose ir kovoje už Lietuvos išlaisvėjimą. Esu liudininku juodvietę gražaus pasiaukojimo tautiniams reikalams, todėl dedu viltį, kad pasitraukę į ramesnį poilsį, neapleis LB eilių, bet ir naujose vietovėse išjungs ir LB veiklą. LB Marquette Parko apylinkės valdyba, prisiminimui įteikė po dovanėlę. P. Andreika abiem išleistuviniams įteikė po knygą Naujokaičio Lietuvių literatūros istorija ir Jucūtes Pėdos mirties zonoje. Pobūviui pirmininkavęs P. Andreika visus pakvietė prie gausių vaišių. Algis Regis sukalbėjo maldą. Vaisėms pasėjus, sveikinimo kalbas įsakė LB Vidurio apygardos buv. pirm. Romas Kronas ir apygardos vicepirm. Adolfo Šimkus. Kalbėjo LB pasauliečių Šv. Kazimiero lietuvių kapinių draugijos pirm. Algis Regis, ku-

ris iškėlė F. Valinsko didelę įnašą kovojant už lietuviškas laidojimo tradicijas. Jonas Kaunas prisiminė, kad F. Valinskas be kitų veiklos darbų 10 metų 1952-1962 m. Bridgeporte buvo skautų tėvų komiteto pirm. ir visą laiką rėmė skautišką veiklą. Be to kalbėjo Ludas Simaitis ir kiti. Visi kalbėtojai linkėjo F. Valinskui, V. Grėbliūnui ir juodvietę šeimoms laimingai įsikurti naujoje vietoje ir neužmiršti LB. Atvykęs PLB valdybos pirm. inž. Br. Nainys buvo sutiktas plojimais. Jis pasiūlydė gausiu būriu susirinkusių bendruomenininkų, kurie neužmiršta tinkamai įvertinti ir pagerbti savo bendradarbius. Dėkojo V. Grėbliūnui ir F. Valinskui už ryžtingą ilgametę LB veiklą. Linkėjo juodvietė ir jų šeimoms sveikatos, sėkmės ir įsikūrus naujose vietovėse įsijungti į LB veiklos eiles.

Pabaigoje nuosirdų padėkos žodį tarė F. Valinskas ir V. Grėbliūnas, juodu dėkojo už nuosirdų prielankumą, gražius linkėjimus, juodu pabrėžė, kad neužmirš LB ir visada ją rėms. Dėkojo sveikinusiems ir visiems atsilankiusiems. J. Kaunas

Mūsų kolonijose

st. Petersburg, Fla

PAGERBTOS MOTERŲ S-GOS SEIMO DELEGATĖS

Lietuvių Bendruomenės vietinės kuopos suruoštame bankete Lietuvių klubo naujai dalyvavo ir ALR Katalikių Moterų sąjungos naujos kuopos narės ir buvusio seimo delegatės. Bendruomenės kuopos pirmininko žmona Stasė Stanelienė, kuri banketui šeiminkavė, taip sutvarkė, kad buvo specialus stalas, papuoštas gelėmis ir jos pačios keptu tortu tik sąjungietėms. Po pasveikinimo ji prisegė korsažus seimo delegatėms Molly Mackie, Nell Sinkawich, seimo sekretorei ir centro pirmininkei Donna Kamm.

Programos metu Bendruomenės pirmininkas Pranas Stanelis po įžanginės kalbos pristatė Doną Kamm, programos vedėjas ją iškvietė pasakyti kalbą. Ji trumpais bruožais svečius supažindino su Moterų s-gos tikslais ir kvietė visas moteris stoti į sąjungiečių eiles.

Po vaišių narės ir viešnios posėdžiavo. Buvo sudaryta pilna valdyba: Donna Kamm — pirmininkė, Ona Juška — vicepirmininkė, M. Baranauskienė — protokolų sekr., Nell Sinkawich — finansų sekr., Stasė Stanelis — išdėmė, Louise Sprindžiūnas — išdo globėja.

Pirmas kuopos uždavinys, tai labdarai. Stasė Stanelienei paaiškino liūdną padėtį Petro Plumpos - Plūvros ir Nijolės Sadūnaitės, kurie abu ištremti į Sibirą už krikščionišybę ir kuriems niekas negalį jokiū būdu pagelbėti, jie prašo tik mūsų maldų. Visos sąjungietės sudėjo ir šv. Mišios buvo užsakytos pas tėvus marijonus už šiuos kankinius.

Sekantis susirinkimas įvyks sausio 3 dieną, šeštadienį, 1 val. po pietų, Grand Shores Motel, 17350 Gulf Blvd., Reddington Beach. Pietums kviečiami ir vyrai, priešpiet bus kokteiliai. Posėdžio metu vyrai galės pabraižioti pajūriū ir pasisvečiuoti pavėsyje tarp gėlių. Koresp.

— Amerikoje 1973 m. gaisruose žuvo 5,400 žmonių.

Radijo Programa

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojo Anglijos iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmdieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pa saulinių žinių santrauka ir kometarai, muzika, dainos ir Magdute pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuovę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas: AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir lietuviškas Draugas.

'LIETUVOS ATSIMINIMAI'

(Radijo Valanda jau 56 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. d., iš WVEVD Stoties New York (1330 kil. AM tr 97.9 meg FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Mountainside, N. J. 07092 Tel. 232-5565 (code 201)

Kvičiame taip pat klausytis ir Lietuvių kultūrinį Valandų anglių kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOL (89.5 meg FM) Pirmad. 7:30-8:30 v. (Vadovauja prof. J. Stukas)

PLUMBING

Vonių, virtuvės sinių ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks Sinkos vamzdžiai (vonių elektra. Kreiptis po 5 val. vak. SERAPINAS — 778-0205

FRANK'S TV and RADIO, INC.

1240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 6-7253

RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

NORI PIRKTI

Ieškome pirkti 2-ju ar 4-rių butų namų su trimis miegamais 1-me aukšte. Marquette Pko. rajone — tarp 55-os ir 74-tos į vakarus už Rockwell. Privatūs pirkėjas. TEL. 925-6680

MISCELLANEOUS

MARIJA NOREIKIENE VYTAUTAS ZUKAUSKAS SIUNTINIAI I LIETUVA

Gerus rūšies prekės, certifikatai Automobilai, televizijos, kiti gaminiai 2608 W. 69th St., Chicago Ill. 60629 TEL. — WA 5-2287

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planame ir vaskuojame visų rūšių grindis. J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

NAMŲ APSILDYMAS

Taisan senas ir įdėdus naujus pečius. Pizial išvalau taip pat alyvinus ir perdirbu dūj. Ikdau vandenšlytuvus Kreiptis — A. BANYNS — 447-8806

M. A. SIMKUS REAL ESTATE NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

1250 S. Maplewood, tel. 254-7450 Taip pat daromi VERTIMAI. GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKES PRASŲMAI ir kitoki blaškai

SIUNTINIAI I LIETUVA Ir kitus kraštus

VEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5984

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namc apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius Dirbu greit ir šalinai ir garantuoti

DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. Western Ave Chicago, Ill. 60609 Tel. V1 7-3447

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos Radijai Stereo ir oro vėsintuvai Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

MOVING

ŠERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda. TELEF. — WA 5-8063

NAMŲ REMONTAS

PRIEIMAMA KAINA Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Irengiu kambarius rūsy. Dazau. Zigmas, tel. 778-0838 po 6 v. v.

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Įvairių atstamų 823 WEST 84th PLACE Tel. — FRONTIER 6-1882

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-9054

Remkite tuos biznieriū, ku te skelbiai tiery "Draug"

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

WESTCHESTER Retired — Looking for income — then see this De Luxe Brick Ranch Duplex — with 2 bdrms — 1 1/2 baths, 2 basements, 2 car brick Gar. immaculate. \$79,900.

MERITAGE REALTORS TEL. — 544-3266

Savininkas parduoda 29 butų po vieng miegamąjį namą Oak Forest, Ill. Kreiptis į Mrs. Balauskas — Tel. 456-2320

LEMONTE — 611 Houston St. Atd. apžiūrėjimui sekmd. nuo 12 iki 5 val. popiet.

4 metų senumo, 3-ju miegamų mūro rezidencija, 2 maš. garažas. Tik \$47,500.

BUD'S REAL ESTATE 257-5861

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS 6455 S. Kedzie Ave. — 778-2232

3 butai ir biznio pataipa. 50 p sklypas Brighton Pke Mūr. namas nebrangus Reikia skubiai parduoti

5 butai po 3 kamb. Mūrinis — me dinis \$1,190 pajamų į mėn Prsk \$50,000 Marquette Pke

10 butų mūrinis Nauji įrengimai Labai geros pajamos Savininko paskola Labai geras namas Reikia skubiai parduoti

SIMAITIS, REALTY

2951 W. 63rd St., 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT ĮVAIRŲS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS 4369 Archer Ave., 254-5551

Lemonte, 135th & Archer Ave. Tel. — 257-5861

Savi Namai — Tvirtovė

Linkus 17 metų mūras. 2 auto mūro garažas. Seimai gyventi, arti California ir parko. \$21,500.

Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas Atskiri nauji šildymai Centr. air conditioning. Artu Maris High. \$45,000.

1 1/2 aukšto namas ir 2 auto garažas. Arti bažnyčios ir parko. \$18,000

1 1/2 aukšto 2-ju butų. 19 metų mūras. 2 auto garažas. Kambarys su sam beismente su patogumais Pau medžio porčius. \$32,000.

7 kamb. mūro rezidencija. 2 vonios, air conditioning karpetai, gražus beismentas, 2 auto garažas. Tuoj galite užimti Marquette Parke \$28,000.

2 butai — 19 metų mūras ir mūro garažas. Nauji atskiri šildymai, air conditioning, karpetai Įrengtas beismentas Per mėnesį gaunate vieną butą. Arti parko \$35,700.

6 kamb. "expandable" 18 metų mūras, 2 auto garažas. Marquette Parke \$28,900

6 kamb. mūro namas, 2 auto garažas Beveik prie Marquette Pko bažnyčios Jau laisvas \$21,000.

8 butų mūras. Naujas gazo šildymas Nauja elektra. Alumin. langai \$15,000 pajamų metams Arti mūro \$11,700.

2 aukšto mūras puikūs 2 po 6 kamb. butai ir 2 kamb. su sam beismente Naujas gazo šildymas Garažas Arti mūro \$25,500.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

DEMESTOI

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriū jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreikitės į "Draug" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Ji skelbtim kainos visiems prieinamos.

HELP WANTED — MOTERYS

HOUSEKEEPER

Live in or go. Must cook & do laundry. Own room. Will provide car. Good pay & home for right person. Recent references. Some English. 736-9262 Dr. Cohn or 483-1211

VYRAI IR MOTERYS

Man to work into management of a shop operation. Full time job for willing hard worker. Loop location. Good transportation. Also other shop jobs for men and women.

108 West Lake Street, Room 200, Mr. Tom

WANTED WOMAN COOK

Part or full time, for small nursing home in Des Plaines, Ill. Apartment available on premises.

Call — 298-6983 days Home — even. 824-1384

Reikalinga langų valytoja-as

Dirbti pilną laiką. Išmokysime. Taip pat laikinai reikalingi darbininkai dženitorio darbams.

Skambinti 543-8383

HELP WANTED — VYRAI

EXPERIENCED TAILOR FITTER NEEDED

For large dept. store. Excell. conditions and benefits.

CARSON PIRIE SCOTT Randhurst, Mt. Prospect, Ill.

FOLDING CARTON MANUFACTURER NEEDS PRESSMEN

Printing and cutting. Glue machine operator. Call ADAM 731-2100

EXPERIENCED RADIATOR REPAIRMAN

Sal. commensurate with exp. Exc. working con. and Co. benefits inc. Paid vacation. TEL. — 734-6194

SET-UP MAN

2nd Shift

For Assembly & Packing machinery. Perform routine maintenance work. We offer a permanent job and excellent benefits.

Call or apply in person.

STROMBECKER CORP. 600 N. Pulaski Rd. Tel. — 638-1060, Ext. 28

AUTO BODY MEN NEEDED

Must be experienced & have tools. APPLY IN PERSON

JOHN BLOCH BODY SHOP on Torrence, 1 mile north of Route 30, Chicago Heights Phone 768-3600

ISIGYKITE DABAR

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

— Paruošė — dipl. teis. Pranas Sulae

Testamentai su legaliskomis formomis bei affidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galios bei sudaroma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus bet ir Vokietijoje, Anglosakų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE" kaina su Legaliskomis Formomis \$3.50; be jų formų — \$3.00.

Ulnais gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams

Biznieriams apsimoka skelbtis dienraštje "Drauge".

LB Brighton Parko apyl. Chicagoje suruoštame baliuje spalio 4 d. svečiai P. Utara su žmona Rima, K. Ulys, Jonas Utara ir A. Maletienė. Nuotr. P. Maletos

UŽ KORALŲ (Atkeita iš 5 pusl.)

Plaukiant pro šv. Antano ragą, esantį Kuboje, į jachtą nutūpė keli maži pūkšteliai — atrodė kaip vandens kregždės. Kiti pabuvę nuskrido — liko tik vienas. Pūkštelis leidosi paimamas į rankas, todėl aš jį atsinešiau į vairinę. Buvo toks drąsus, kad tūpdavo mums ant galvų, pečių ir nugaros, šiaip visą vakarą tūpėjo vairinėje ant jūrlapių. Prieš temstant atskrido dar viena kregždė ir abu pūkšteliai praleido naktį, tupėdami ant navigacijos knygos. Iš ryto rado me tik vieną kregždę. — bet jau negyva.

Amerikiečiai yra tiek Kubos įbauginai, kad stengiasi kuoliausiai ją aplenkii. Tik vienu metu vos matėsi, gal už 20 mylių, San Antonio ragas.

Zvejoti nesisekė. Kelis kartus žuvis nusisėdė valą su kabliuku ir porą kartų atsikabino be-trarukiant. Taip, kad šviežio maisto neprasimanėme, o jo trūko. Teko viską kramtyti iš skar-

denių.

Artėjo ir Floridos pakraščiai. Tolumoje palkome Dry Tortugas saleles, ir iš ryto, aštant, pasirodė Key West svyrturių šviestas. Kaip tik tada buvo mano darbo pamaina. Daug įvairių laivų buvo kelyje, todėl dažnai reikėdavo priškotti prie radaro.

Artėjant į uostą, ant denio atsirado kapitonas, o netrukus pasirodė ir mergina.

Įėjimas buvo gerai nužymėtas pludurais (bojomis), todėl į uostą nebuvo sunku įplaukti. Sunkiau buvo rasti vietą jachtai pastatyti. Bet ir čia pavyko. Už dešimtj doliurių nakčiai apsi-tojome (neatsimenu tiksliai), rodos, Shell bendrovės sklypo, nedideliame uoste. Ten buvo patogiu tuo, kad pagrindinė gatvė buvo netoli. Taip pat paštas ir restoranas. Ant kranto radome rankos storumo žarną, su kuria laivai prisipildavo geriamo vandens atšargas. Mes gi su ja nusimazgojome nuo kūno druskos vandenį. Sekantis žingsnis buvo pasiekti artimiausią restoraną ir suvalgyti lėkštę daržovių.

Boston, Mass.

MIRĖ JURGIS STRAZDAS

Spalio 9 d. Cape Cod mirė buvęs mokytojas ir mokyklų inspektorius Jurgis Strazdas. Atvykęs į Ameriką pradžioje gyvenęs Brocktone, vėliau Bostone, Braintree ir nuo praėjusių metų persikėlė į Cape Cod, kur pasistatė gražius namus. Nematydamas vilties sugrįžti į laisvą tėvynę, čia manė leisti savo pensininko dienas. Tiesa, Jurgio Strazdo širdis buvo susilavususi ir seniau. Net ir šią vasarą penkis savaites praleido ligoninėje. Tačiau paskutiniuoju laiku jautėsi gana gerai ir neatrodė, kad jo gyvenimo kelio galas jau yra matomas. Spalio 9 d. pasijuto blogai. Žmona bėgo iš kito kambario atnešti vaistus, bet atbėgusi atgal rado vyrą sukritusį.

Jurgis Strazdas mylėjo savo tėvynę Lietuvą ir sielojosi jos reikalais. Jis domėjosi ten esančiomis mokyklomis ir ypatingai ten vykstančiu kultūrinio gyvenimu. Jis džiaugėsi daugeliu autorijų ir jų draša pasakyti tai, ko niekas iš mūsų negalėjome tikėtis, kad taip galima. Savo mintimis bandė dalintis ir lietuviškos spaudos puslapiuose. O jį aplankius ar kur susitikus, jis vis klausdavo, ar skaitėte tą ar aną autorių? Velionis mylėjo muziką. Jis tur būt turėjo visas išleistą lietuviškas plokšteles kaip šioje, taip ir anonoje geležinės uždangos pusėje. Jis žavėjosi visu lietuvišku gyvenimu. Sugrįžęs iš Californijos, žavėjosi Los Angeles lietuviams ir jų veikla, grįžęs iš Floridos žavėjosi ten gyvenančių lietuvių veikla, žadėdamas pakelti sparnus į ten ir kitus ragindamas tai padaryti. O kai jo sveikata pradėjo slūbuoti, jo sparnai pradėjo susiglausti. Ir į Cape Cod kėlėsi poilsio dienoms leisti, nes ten kūrėsi lietuvių kolonija. Ten jau yra net ir LB apylinkė.

Kol Jurgis buvo pajėgus, jį mokydavome visuose lietuvių kultūrinuose ar kituose lietuviškos veiklos renginiuose. Visada jis buvo linksmas, visada su kuo nors dalijantis mintimis ar sielojantis įvairiomis problemomis. Priklausė Bostono ateitininkam sendraugiam ir kurį laiką net jiem vadovavo. Tačiau spalio 9-ji nutraukė jo gyvybės siūlą, o tuo pačiu užsibaigė ir visi jo šios žemiškos kelionės rūpesčiai.

Jo kūnas buvo pašarvotas Hyannis mieste laidotuvių koplyčioje. Spalio 12 d. toje koplyčioje įvyko atsisveikinimas su velioniu, kur kalbėjo Cape Cod LB apyl. pirm. Mykolas Biliūnas. Buvo laidojamas iš Our Lady in Victory bažnyčios po šv. Mišių Centerville kapinėse, kur prieš kelerius metus buvo palaidota M. Jansonienė. Po kunigo malduų inž. Kazys Barūnas pasakė visų susirinkusių vardu trumpą atsisveikinimo žodį. Buvo sugiedota giesmė Marija, Marija ir Lietuvos himnas. Į laidotuves atvyko ne tik Cape Cod apylinkėse gyvenantieji lietuviai, bet gana gražus būrys ir iš Bostono bei jo apylinkių. Veik visi dalyvavę laidotuvėse vyko į Jurgio namus pietum. Ten jie buvo gražiai sutikti ir pavašinti velionio našlės, sūnaus ir dukterų.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Elena, sūnų Virgilijų, kuris gyvena Atėnuose, Graikijoje ir buvo atvykęs į tėvo laidotuves, dukrą Vidą su vyru ir vaikučiais iš Massachusetts, dukrą Palmirą su vyru ir vaikučiais iš Pennsylvania, o taip pat daugybę draugų ir pažįstamų. Išėkis Viešpaties ramybėje, mielas Jurgi.

Ž. Žickus
Pastaba: Paskutiniuoju laiku vis daugiau ir daugiau mielų lietuvių dėl širdies smūgio iškeliavo į amžinybėn. Širdininkus kartais būtų galima išgelbėti nuo mirties, jeigu mes būtume apmokyti suteikti pirmąją pagalbą. Vienas mano bendradarbis inžinierius

susmuko prie savo rašomojo stalo. Kambary buvo dar du kiti inžinieriai. Jie mokėjo suteikti pirmąją pagalbą. Vienas jų griebė telefoną šaukti pagalbą, o kitas darė dirbtiną kvėpavimą. Susmukęs jau nebekvėpavo ir nebebuvo pulso. Dirbtinas kvėpavimas buvo daromas kelias minutes, kol atvyko greitoji pagalba. Atvykę tuojau uždėjo deguonies kaukę. Daktaras teigė, kad jei ne dirbtinas kvėpavimas, greitoji pagalba nebūtų spėjusi išgelbėti. Pirmosios trys minutės iki šešių esančios kritiškos. Jeigu per tą laiką smegenys negauna deguonies, jos miršta. Pabuvęs apie 6 savaites ligoninėje tas inžinierius buvo parvežtas į namus, o dabar po keturių mėnesių jau ateina į įstaigą pasišnekučiuoti nors dar nedirba, bet žada tuojau grįžti į darbą. Iš jo atminties yra išnykę pirmos penkių dienų. Jis apie jas nieko negalys atsiminti, nors dabar jaučiasi gerai. Taigi, jeigu žmonės mokėtų tokius atsitikimus suteikti dirbtiną kvėpavimą, dalis širdininkų būtų išgelbėta. A tai išmokyti yra labai lengva, kelių minučių darbas. Visose kolonijose turime lietuvių gydytojų, jie galėtų ateiti mum į pagalbą.
P. S.

Melrose Park, Ill.

BALFO PINIGINIS VAJUS

Onos Junkerienės rezidencijoje prie kavutės ir skanių sumuštinų įvyko balfininkų pasitarimas apie piniginio vajuos broliškai šalpai pravedimą. Sutarta vaju pradėti spalio 15 d. ir baigti gruodžio 1 d. Balso 117 skyrius apima daug gyvenviečių, prie kurio priklauso aukotojai: Melrose Park, Maywood, Bellwood, Stone Park, Franklin Park, Shiller Park, Westchester, Broadview, Elmhurst, Berkeley, Lombard, Wheaton, Schaumburg, Addison, Villa Park, Spring Valley.

Su piniginio vajuos pravedimu niekuomet nebuvo sunkumų. Plačioje apylinkėje yra apie 70 šeimų, aukojančių bendrai šalpai. Kaip kasmet, taip ir šiemet

Lemonto lituanistinės mokyklos vaikų darželio mokiniai pietauja su savo mokytoja Marija Kuciniene.

valdyba apsiėmė šią garbingą pareigą.

Aukus siūsti išdininkei Onai Junkerienei, 103 N. 20 Ave., Melrose Park, Ill. 60160, telefonas 344-8479. Be to, galima aukas įteikti ir kitiems valdybos nariams: J. Urbeliui, Z. Sinkievičienei, Vyt. Šuopiui ir kun. Št. Santarui. Norint, kad auka būtų paimta iš namų, skambinkit: J. Urbelis 344-9033, arba Vyt. Šuopsis 343-1253.

Visi skirkime savo piniginę auką pasaulyje vargstantiems lietuviams. Savo dosnumu ir pagalba suteiksite jiems daug džiaugsmo. Nepamirškite, kad šalpa yra visų lietuvių pareiga. 117 skyrius aštuonioliktam seimui pasiūlė kun. Št. Santarą Balso direktorium ir paskyrė skyriaus atstovu seime. Be to, Balso centro valdybai pristatė pasiūlymus balfininkus. Dar darbuojasi Balso skyriuje pirmieji steigėjai, būtent Nik. Petraitis, Matas Šeštokas ir Frank Valuckas. Juozas Urbelis 23-ti metai pirmininkauja skyriui ir uoliai renka aukas, o Antanina Gudžius — stambiausia aukotoja.

KONCERTAS - BALIUS

LB valdyba ir Lituanistinės mokyklos tėvų komitetas rengia tradicinį pasilinksminimą. Gautas pelnas padeda išlaikyti mokyklą, kurioje mokosi lietuviškas atžalynas. Meninę programą atliks visų mėgiamas Fausto Stroliaus vadovaujamas jaunimo ansamblis "Vaiva". Svečių gausumas garantuos parengimo pasisekimą. Melrose Parko ponios rengiasi gražiai svečius priimti ir pavašinti. Visus linksmi nu-

KATALIKŲ UNIVERSITETO DARBAI

Lenkijos katalikų universiteto Liubline Moksline draugija per 40 savo veiklos metų yra išleidusi 560 įvairių mokslinių veikalų. Ypatingos svarbos turi dešimties tomų dogminės teologijos traktatai ir trijų tomų istorija, apimančių tūkstančio metų laikotarpį nuo krikščionybės įvedimo Lenkijoje. Šiuo metu Lenkijos katalikų Moksline draugija pradėjo leisti dvylikos tomų krikščioniškąją enciklopediją, kurios pirmasis tomas jau yra pasirodęs. Draugijai priklauso 300 narių mokslininkų.

zu Urbeliu, 1649 Broadway, M. P., tel. 344-9033. Visi esate maloniai kviečiami ir atvykę nesigailėsite.
S. Š.

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS SAVANORIO - KŪREJO

TEIS. KAZIMIERO ŠLENIO

Jau suėjo dešimt metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą ir senelį, kurio netekome 1965 m. gegužės 27 d.

Ir penkeri metai, kai mirtis atskyrė mylimą brolių ir dėdę a. a. Bronių Simonį-Simanskį, kurio netekome 1970 m. liepos 14 dieną. Nors laikas tęsiasi, bet mes jį niekada negalėsime užmiršti.

Lai gailestingas Dievas suteikia jiems amžiną ramybę. Minint šias liūdnas sukaktis, už jų sielas šv. Mišios bus atnašaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje spalio 26 d., 12 val. dieną.

Maloniai prašome gimines, draugus, pažįstamus bei kolegas dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti.

ŠEIMA

VERONIKA KESIŪNAS SERGYTĖ

Gyveno 5543 S. Albany Avenue, Chicago, Illinois. Mirė spalio 21 d., 1975, 9:30 val. ryto, sulaukęs 63 m. amž. Gimė Lietuvoje, Kaune. Amerikoje išgyveno 27 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime vyras Povilas, duklė Lijana Saxon, anūkas Markus, pusbrolis Raimundas Kalvelis su žmona Barbora ir šeima, 2 sesers sūnūs: Povilas Zolubas ir Romas Zolubas su žmona Aleksandra ir jų sūnus Povilas su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., spalio 24 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėta į kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Vyras, duklė, anūkas ir kiti giminės.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas. Tel. LA 3-3572

VIENUOLIKOS METŲ MIRTIES SUKAKTIS

ANTANAS RIPSIS

Jau suėjo vienuolika metų, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą ir tėvą, kurio netekome 1964 m. spalio mėn. 24 dieną.

Nors laikas greitai bėga, bet mes jo niekada negalėsime užmiršti. Tegul gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę. Už jo sielą užprašytos šv. Mišios spalio mėn. 24 ir 25 dienomis šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Chicago Heights, Illinois.

Maloniai prašome visus — gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti velionį savo maldose.

Nuliūdę: Žmona ir sūnūs

Praktiškas foto aparatas

Japonų foto aparatas "Canodate E" į dešinę nuo objektyvo — fotografuoja ir datą, kada daroma nuotrauka. Škaičius mažyte lempa atspindi dešiniajame apatiniame nuotraukos kampe. Foto trys raišteliai, pažymėti "metais", aparate įtaisytas elektroninis užmėnesių ir "diena". Mat, jis nu-

jm

AGR. JONAS BERTAŠIUS

Gyveno 7041 S. California Avenue, Chicago, Illinois. Mirė spalio 20 d., 1975, 7 val. ryto, sulaukęs 77 m. amž. Gimė Lietuvoje, Skuode. Amerikoje išgyveno 24 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Ona (Mainelytė), 2 dukterys: Sigutė Užupienė, žentas Juozas ir Nijolė Maskaliūnienė, žentas Leonas, anūkas Linas, 2 seserys: Bronė Gadeikienė su šeima ir Juzė Kryžienė su šeima Sibire, pusseserė Jadvyga Sakalienė su šeima, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Atsisveikinimas bus penktad., 7:30 val. vakaro koplyčioje.

Laidotuvės įvyks šeštad., spalio 25 d. iš koplyčios 10:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvų Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Žmona, dukterys, žentai ir anūkas.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Laidotuvių Direktoriat

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. GRowehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriat

OOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. OAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

1605 07 South Hermitage Avenue

Telefonas (Ard 1-174)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3334 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-59

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

A. † A.
Agr. JONUI BERTAŠIUI mirus,
jo šeimai ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia
Lietuvių Agronomų Sąjunga Chicagoje

Tauriam lietuviui, L. B. Gage Parko apylinkės buviam pirmininkui
A. † A. JONUI BERTAŠIUI mirus,
jo mylimą žmoną ONUTĖ, dukrą SIGUTĖ ir NIJOLĖ ir jų šeimas, anūkelį LINUTĮ nuoširdžiai užjaučiame ir kartu dalinamės skausmu.
L. B. Gage Parko Apylinkė

A. † A.
Pulk. ANDRIUI BUTKŪNUI mirus,
sūnaus Romo šeimai ir giminėms reiškiam gilia užuojautą.
Birutė ir Antanas Vilučiai

A. † A. ROŽEI TIJŪNIENEI mirus,
vyrą Joną T i j ū ną ir artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime.
Adolfas ir Stasys Gasiūnai

